ABC Amber Palm Converter, http://www.processtext.com/abcpalm.html

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy pdf\J\Jeschke Wolfgang\Jeschke_W-Osiridova zemi.pdb

PDB Name: Jeschke-Osiridova země
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXt
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 21.3.2007
Modification Date: 21.3.2007
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Wolfgang Jeschke
Osiridova země

Viděl jsem minulost. Znám budoucnost.
TUTANCHAMÓN

1. MASTER JACK
I's a strange, strange world We live in, Master Jack...

Přijel z polední strany po proudu Šari ze země Lagonů a Bagirmů. Dva koně mu nesli náklad a na třetím jel on. Byla to nádherná hnědá klisnička s bílými skvrnami a sametovýma očima.
Pamatuji si to, jako by to bylo včera: Horké dopoledne; všude bylo cítit teplou krev, vnitřnosti a čerstvě upečený chléb. Ráno se před všemi domy i chatrčemi poráželi skopci, dokonce i u těch nejchudších, neboť král, Alláh mu buď milostiv, jim přidělil zvířata na porážku, aby na velikonoce nebyl ve městě nikdo bez pečeně. Muži si už od časného rána pilně zavdávali lagbi, byli veselí a někteří už veselejší. A jižní branou vjel do města cizinec.
Tu zprávu přinesl lazebník Annúr. I když bylo horko, halil se do meleíy. Bezzubý úsměv mu ztuhl do grimasy, třel si dlouhý nos a v hnědém vrásčitém obličeji mu pod vyrudlým turbanem svítila očka oživená zvědavostí a lagbi.
„Tak, tak, bílý muž," řekl táta rozvážně, na lavici vlevo od domovních dveří odložil vedle odseknuté hlavy skopce nůž a krvavá játra a velké ruce si otřel do zakrvácené zástěry, kterou si ovázal přes burnus. Předloktím si přejel přes zpocené čelo. „Potulný lékař?"
„Táhib to není," řekl Annúr a bystrým zrakem znalce odhadoval našeho skopce. „Tvrdí, že je učenec, něco jako hvězdář."
„Hvězdář?"
Lazebník pokrčil rameny a zafuněl. „Každopádně přichází daleko z jihu, kde jsou nejen černoši, ale kde prý dřív žili i běloši." Annúr frkl a odplivl si na čerstvě zametenou zem před naší chatrčí, což mu vyneslo otcův káravý pohled.
„Určitě nějaký nevěřící," pokračoval pohrdavě, aniž by bral na vědomí naši nelibost. „Za Hasanových časů by takovým - pche! - učencům vstup do našeho města zakázali nebo by jim rovnou usekli hlavu a pro výstrahu ji přitloukli na bránu."
„To jsou mi řeči na velikonoce," mírnil ho otec. „Hasanovy časy, kdy každého nevěřícího kamenovali nebo stínali, ať to byl mutant nebo ne, jsou - Alláhovi dík - za námi. Král Ahmed ben Brahim je dobrý panovník. Daroval mi tučného skopce."
„Skutečně pěkný kousek," přiznával lazebník s trochou závisti v hlase. Patřil totiž k těm spíše majetným, a tak si ho musel koupit.
„Kde je ten cizinec, Annúre?" zeptal jsem se dychtivě, protože bílého dospělého jsem ještě neviděl.
„Věci a koně má v karavanseráji a jeho městské stráže odvedly do královského paláce." Pak se otočil k tátovi a řekl: „Mutant to asi nebude, aspoň podle prvního nenápadného vyšetření. Až vyjde z paláce, budeme chytřejší." Annúr pochybovačně zavrtěl hlavou. „Dost možná že mluví pravdu a nepřichází ze severních zemí mrtvých, ale z jihu. To se dozvíme. Ale nevěřící je každopádně." Než Annúr stačil znovu plivnout na zem, táta se na něj upřeně podíval. Lazebník stáhl vrásčité rty do tenké čárky a spokojil se se zdůrazněním: „Každopádně!"
Rozběhl jsem se ke karavanseráji podívat se na záhadného cizince.
Nad dvorem jasně zářilo slunce. Nejdřív jsem spatřil sedla a sedlové brašny poblíž stájí. Hazaz seděl ve stínu na rohoži z palmového listí a spravoval sedlo na velblouda. Hbitými pohyby, jaké by nikdo od jeho mohutných rukou nečekal, propichoval šídlem starou ošoupanou kůži. Pokynul mi a zajel si prsty pod háčkovanou bavlněnou taqiju, kterou nosil věčně na vyholené hlavě.
Abarši a Sliman, nejznámější povaleči ve městě, seděli u cizincových zavazadel, jen tak náhodou popotahovali za řemeny a přezky a mžourali až nápadně znuděně do slunce.
„Pracky pryč!" zavrčel Hazaz a měl přitom mezi zuby naasfaltovanou šňůrku.

„Je to bílý šajtán," varoval Abarši. „Kdoví co nám sem zatáhne za nemoci!" Jedno oko s glaukomem vyčítavě hledělo na cizincovy zaprášené kožené vaky, jako by mohlo nějak uhodnout jejich obsah, zatímco druhé oko švidralo kolem.
„Pak teprve dej ty pracky pryč," odpověděl Hazaz, protahoval šňůrku děrami a dřevěnou násadou sídla ji oklepával. „Střež se zvířete přicházejícího od půlnoci, praví Prorok. Nemocno jest a skrývá neviditelnou plíživou smrt," prohlásil chmurně Sliman, podrbal se v bílém vousu, připomínajícím rozcupovanou bavlnu, a nasadil tak učený výraz, jako by se měl každou chvíli proměnit v nějakého marabuta.
„To neřek Prorok, ty chytráku," odpověděl Hazaz, „ale jeden z těch vzteky prskajících potulných kazatelů, co nás oblažují každý rok, co vnášejí jed do lidských duší a nestydatě si dopřávají na náš účet. Cizinec navíc nepřichází ze severu, ale z jihu."
„Mnoho příbytků má šajtán, praví Prorok," prohlásil Sliman ustaraně a pochybovačně zavrtěl vyrudlým modrým turbanem. „Hněv Alláhův rozdrtí všechny, kdo jednají proti jeho přikázání, tak jako bič z krokodýlí kůže rozdrtí škorpióna."
„V tom případě si dej, Slimane, pozor. Snadno by tě za něj mohli považovat, pokud nebudeš držet ten svůj jedovatý jazyk za zuby."
Sliman si pohrdlivě odfrkl a dřepl si do stínu vedle Abaršiho. V palmách na dvoře karavanseráje kovově rámusily cikády. Někde pod střechou stájí vrkali holubi a bylo slyšet frkání koní, s nimiž přicestoval cizinec.
„Bešire," řekl Hazaz, „vykonal jsi v den sváteční už nějaký dobrý skutek?"
Podezřívavě jsem se na něj podíval, nebylo mi jasné, kam tím míří. „Ne," řekl jsem pak váhavě.
„Pak jdi dát koním. Pít jsem jim už dal."
„Jak se jmenuje?" zeptal jsem se.
„Jack Freyman. říkají mu Master Jack."
Šel jsem do kuchyně a postavil na čaj, pak jsem dal koním proso a seno a hřebelcoval je. V hřívě měli klíšťata a na nohou rány od pijavic jako všechna zvířata přicházející z vlhkého a dusného jihu.
Při zvuku kopyt jsem vyběhl do dvora. Přiváželi cizince. Královská eskorta a s ní sám vezír. Jel vedle cizince pod baldachýnem, který nesli čtyři otroci. Po boku jim jelo šest jezdců královské gardy v plné zbroji na koních s modrými ozdobně prošívanými vatovanými kabátci a zobákovitě zahnuté špičky bot měli zaseknuty do třmenů. Hledí přileb se jako o závod leskla se stříbrnými udidly a vyblýskanými mosaznými destičkami na hlavách a šíjích koní. Byl na ně nádherný pohled.
Cizinec mě zklamal. Už předtím jsem viděl bělochy, mladé eunuchy, které lazebníci dělali ze zdravých dětí utečenců. Ale tento muž byl skoro stejně tmavý jako Tuareg, středně vysoký a silný. V černém turbanu, který mu zakrýval vlasy, a v černém vousu vypadal spíš jako kupec ze západu, ale když přijel blíž a slezl z koně a letmo se na mě podíval, viděl jsem, že má oči modré jako pramen v oáze, v němž se zrcadlí polední obloha.
Gardisté vymanili boty z třmenů, seskočili s koní a zarazili kopí do prachu dvora. Jednoho z nich jsem znal: Chalilua, bydlel nedaleko nás, ale zdálo se, že mě neregistruje, díval se jen před sebe. Zpod přilby mu stékal pot do tlustého bavlněného pancíře a v kulatém obličeji se zračila spíš blbost než důstojnost.
Hazaz se poklonil vezírovi. Vezír vytáhl jakousi listinu a začal číst.
„Jménem Jeho královského Veličenstva, našeho pána, vydává se tento rozkaz: Effendi Jack Freyman, cestující učenec z daleké země Zimbabwe a host králův, obdrží ze stád Jeho Veličenstva bišárijského velblouda jako jezdecké zvíře a tři velbloudy k nošení břemen toho nejlepšího chovu, dále obdrží jednoho vůdce a jednoho honáka, kteří ho doprovodí do Dáríuru, budou ho ochraňovat a budou mu k službám. I oni obdrží velbloudy z královských stád. Dále obdrží ze skladů karavanseráje zásoby na čtyřicet dnů: datlí čtyřicet liber, prosa třicet liber, cukru šest liber, čaje pět liber, soli dvě libry..."
Nenápadně jsem si cizince prohlížel. Měl na sobě bílou tobe, jaká se nosí na jihu, a podivně střižené kalhoty ze světlešedého sukna, jež držel řemen, za nímž byly zastrčeny dva nože. Kalhoty končily nad dvěma polovysokými botami z hladké kůže. Na rameni mu visel toulec s krátkými kovovými šípy. Když slézal z koně, hbitě uvolnil od hrušky sedla jakousi zbraň, která vypadala jako puška s krátkou hlavní a zároveň luk. Později jsem se dozvěděl, že se jí říká „kuše" a že se s ní dá střílet přesněji než s mnohou puškou, o luku už vůbec nemluvě.
Když se ke mně obrátil, všiml jsem si, že ten černý plnovous už má na tvářích a u koutků úst prošedivělý. Obličej naopak působil mladě. Kolik mu mohlo být? čtyřicet? Nebo víc?
„Efendi Master Jacku," řekl jsem.
Zaváhal a zkoumavě se na mě podíval.
„Ano?" řekl.
„Dej mi svého koně. Postarám se o něj."
Podal mi uzdu.
A tak se stalo, že Hazaz byl samotným králem vybrán, aby vedl Master Jacka na východ, a já, který jsem Hazaze už vícekrát doprovázel jako honák, mohl s nimi.
To byla ale cesta! Vedla nás zemí smrti až na samý kraj světa - a Master Jacka ještě dál.

Z deníku Master Jacka
29. března 2036
Dosáhl jsem Kotoko na čadském jezeře. Bratři z Fort Sibutu měli pravdu: bílému jde o život, ukáže-li se na sever od Nigeru. Ale na jih od Zambezi to není lepší. Ale jak bychom to těm lidem mohli mít za zlé? Běloši jim zničili jejich svět, zajistili si odchod s velkolepou podívanou. Že přitom vzali s sebou do smrti nesčetné jiné národy a uvedli je do nevýslovných běd, to už je nezajímalo. Jak mám potom očekávat nějaký vděk?

A přesto všude potkávám lidi, s nimiž je rozumná řeč, náčelníky, knížata, panovníky, je s nimi rozumnější řeč než s politiky a panovníky mé rasy, kteří si vzájemně dopřáli poněkud nákladnou kremaci.
Král Ahmed ben Brahim je asi v mém věku. Má vrozenou důstojnost, smysl pro humor a rychle chápe. Ptal se mě na trasu a já mu na mapě ukázal svou cestu z Mt. Darwin na sever do bývalé Zambie, po proudu Lualaby a Konga, pak proti proudu Ubangi a Torni, kolem trosek Dekoy a Fort Lamy a po proudu Šari, jak jsem ze západu obcházel zemi smrti. Položil ruku na místo, kde mezi Džubou a Džibuti, mezi Asmarou a Viktoriiným jezerem dopadaly bomby v boji o Africký roh.
Okamžitě si všiml, že na staré mapě je čadské jezero zakresleno větší, než je dnes. Z posledního vyhodnocení satelitních snímků se ukazuje další rozšiřování pouště na jih. Mohu to potvrdit. Král mi řekl, že stará karavanní cesta k Nilu se dá dnes zvládnout už jen na velbloudech, koně prý nenajdou dost vody. Ještě před třemi sty lety zde cestovala volská spřežení! Daroval jsem mu lupu, zde se jim říká sklíčka ze Zimbabwe a jsou nesmírně žádaná, a nabídl mu své koně. Slíbil mi podporu, velbloudy, zásoby, vůdce a honáka. Vůdce se už našel, jmenuje se Hazaz, velký silný Núbijec. Vypadá rozvážně, zkušeně a spolehlivě. Honák je klučina a jmenuje se Bešir. Je bystrý a inteligentní a umí to se zvířaty, je však vyzáblý, na čtrnáct let trochu drobný a má smutné tmavé oči, které prozrazují citlivou povahu.
O poměrech u Nilu se tady nic neví, nanejvýš poutnické báchorky z druhé a třetí ruky o strašlivých mutantech, mužích s hmyzími těly a ptačími hlavami a o bílých lidožroutech.
Den před naším odjezdem jsem jel na severozápad k jezeru, kde se pásla královská stáda. Královský kovář velbloudy okoval. Oba jeho otroci pevně drželi neklidné a rozzlobeně frkající velbloudy, zatímco on si tiskl kopyta na bederní zástěrku a přitloukal bu raqaba, pevnou kůži přímorožce, která odolává skalám a písku pouště lépe než ocel. Když byl konečně hotov, zasmál se a vylil na sebe plné vědro vody.
V noci jsem odvedl dobře živené a neklidné velbloudy do města, kde byli před východem slunce osedláni a naloženi. A tak jsme vyjeli z Kotoko na východ územím světlých Dagamů k velké nemocné řece a k moři na kraji pouště a k obnovenému Svatému Městu, nad nímž Alláh drží ruku.

Z deníku Master Jacka
8. dubna 2036
Konečně jsme na cestě. Král dodržel slovo: S velbloudy a dostatečnými zásobami cestujeme na východ po staré poutnické cestě, která kdysi vedla Dárfúrem a Kordofánem do Chartúmu a odtud dál do Súdánu. Jména těchto míst tady ostatně nikdo nezná.
Existují prý poutníci, kteří tvrdí, že byli po ropné válce v Arábii. Mekka byla prý znovu postavena, aspoň svatyně. Takovým zprávám nedůvěřuji a netroufám si dotýkat se tohoto tématu, protože člověk nezřídka narazí na náboženský fanatismus, z něhož jde na mě strach.
Nicméně jsem dobré mysli.
Projížděli jsme mnoha opuštěnými vesnicemi a odpočívali u vyschlých studen. Překročili jsme bývalé jezero Fitri v zemi Bathra, které vypadá jako zrcadlo roztříštěné na milióny kousků, ale je to jen ve slunci se blyštící vrstva soli na horkém rozpukaném podkladu, v němž velbloudi zanechali hluboké stopy. Vzduch je vlhký a štiplavý až velbloudi poděšeně frkají. Nad obzorem se jako by vznášejí ostrovy a potichu táhnou s námi.
Obešli jsme ruiny Abéché, jež prý obývají podivná zvířata a strašlivě bledí mutanti, kteří dokáží být neviditelní a po nocích rdousí poutníky.
Dvacátý osmý den cesty jsme dosáhli úpatí pohoří a odpočívali u pramene, jemuž se říká Bír Mešru, Studna kostí, protože v jeho blízkosti kdysi záhadně zahynulo mnoho lidí. Ale je to lež. Když se jede od pramene půl hodiny na sever mezi osamělými tamaryšky a akáciemi, najde se místo se stovkami mrtvol. Nezahynuly nijak záhadně, ale - jak se dá snadno poznat - v příšerném masakru. část mrtvol se rozpadla na kosti, většinu však zmumifikoval suchý vzduch, jsou lehounké jako pírko a vítr jimi koulí. I když jim slunce ožehlo kůži, je vidět, že to byli bílí utečenci. Vrazi je obrali i o šaty. Vraceli jsme se k oáze a byli jsme z toho všichni přepadlí. Ještě nikdy jsem neviděl toho věčně veselého Master Jacka tvářit se tak vážně.
Když jsme se vrátili k prameni, spatřili jsme, že mezitím dorazila další karavana a utábořila se pod palmami. Byli to dva poutníci se čtyřmi velbloudy, poutníci od Timbuktu na cestě do Svatého města. Vyžebrali od nás čaj a cukr. Podle rysů obličeje a oděvu jsem je považoval spíš za Logony a nevěřil jsem jim, protože Logonové jsou prolhaní a hamižní, jsou to samí čarodějníci, mohou člověka uříknout a v noci se dokážou proměnit v hyeny. Tábořili od nás, co by kamenem dohodil.
Pramen byl trochu slaný a chutnal po síře, ale byl to nejvydatnější zdroj vody v širokém okolí a velbloudi se potřebovali osvěžit. A tak jsme se rozhodli, že tu zůstaneme dvě noci a jeden den.

Z deníku Master Jacka
5. května 2036
Už dávno jsme museli překročit bývalou hranici mezi čadem a Súdánem. Geneina už asi neexistuje. Ten masív na jihovýchodě bude Džabal Marra. Karavanní stezka zde vede nahoru do hor. Je před námi obtížná cesta. Může to být ale, jak mě ujišťuje Hazaz, už jen tři dny do Fášeru, bývalé křižovatky karavanních cest v Dárfúru. Odtamtud je to asi třicet dnů do Nahúdu v Dar Hamaru, dalších sedm nebo osm do Obejdu v Kordofánu, pak už je Chartúm na dosah ruky, už jen dva měsíce, pokud cesta bude i nadále probíhat tak dobře. Ale kdo ví, co nás může ještě potkat. Viděl jsem dneska tisíce lidí, kteří se také domnívali, že jsou šťastní. Utekli ze zamořené Evropy přes Středozemní moře, za nevýslovných strastí překročili poušť, proradní vůdci karavan je konejšili bezpečím, nalákali je do pasti a pobili je. Ty hrůzy se tedy skutečně děly. Na vlastní oči jsem viděl jedno takové mrchoviště, jeden z těch „mutantích hřbitovů“, jak

se říká těmto hrozným pastem na lidi. A lupiči a vrazi páchají tyto hrůzy se souhlasem svých vlád. Mají zamezit tomu, aby nákazy z biologických zbraní, které vyhubily obyvatelstvo severního pobřeží Afriky, nepronikaly dál na jih. Na masakrování kolon uprchlíků je prý často nasazováno i vojsko. Nenapadlo je, že tažní ptáci z Evropy už dávno zavlekli nákazu do jižních vodnatých oblastí, dokonce až do srdce Afriky, a podzim co podzim ji tam zavlékají znova.

2. LABYRINT
Somebody somewhere
in the heat of the night...

V noci se obloha zatáhla. Teplota se skoro nezměnila. Zdálo se mi o těch mrtvých v poušti, vítr je hnal před sebou. Bylo mezi nimi hodně dětí.
Pak jsem se vzbudil. Hazaz přikládal dřevo na oheň a choulil se ve stínu. Dnes vím, že cítil totéž co já. Logoni se převtělili a vyčmuchali nás.
Ráno zahalila oázu mlha a slunce se ztratilo. S potížemi jsem shledal velbloudy. Měli průjem ze sirnaté vody a srst jim provlhla mlhou. Seděli jsme mlčky u ohně a pili čaj.
Master Jack šel k poutníkům a dlouho s nimi rozprávěl, zatímco Hazaz a já jsme přerovnali náklad, zkontrolovali sedla a postroje a připravili je na cestu.
Třebaže květen teprve začínal, vál jižní vítr a bylo stále větší dusno. Svíralo srdce a bralo dech, byli jsme z něho vyčerpaní a neklidní. Ve vzduchu bylo jakési napětí. Dálky se zdály blízké, hory se přiblížily. Hodiny se vlekly. Na jihovýchodě se hrozivě kupila mračna.
„Sežeň velbloudy, Bešire!“ řekl Hazaz. „Přijde bouřka.“
Master Jack se vrátil, zrovna když jsme stavěli stan a upevňovali ho. „Vypadá to na bouřku,“ volal a v tom okamžiku, jako by to nebe chtělo potvrdit, tvrdě a suše zahřmělo a hřmění se odrazilo od blízkých hor. Obloha očividně ztemněla. V akáciích vál vítr a suché vějířky palem syčely jako vydrážděni hadi. Bouře nás však minula od severu. V horách ještě dlouho šlehaly temně rudé blesky a rachotil hrom, zatímco na jihu se tu a tam ukazovaly hvězdy. Nedaleko se chechtaly hyeny. Krátce nato jsem asi usnul.
Probudil mě jakýsi výkřik. Než jsem se vyhrabal, Master Jack už byl na nohou, popadl kuši, toulec a vyběhl. Vylezl jsem z pláště a uháněl za ním. Po několika krocích jsem narazil na svého velblouda a zjistil, že je odvázaný. Byl celý udýchaný, jako by ho někdo štval kolem dokola, natahoval šíji a mrzutě větřil. O pár metrů dál jsem v prvním olovnatém světle šírání objevil druhého velblouda, jak tvrdými pysky tahá za větve a vzrušeně funí. Byl to velbloud Master Jacka. Přední nohu měl ještě sepnutou s lýtkem. Ostatní velbloudy jsem nikde neviděl.
„Bešire, tady!“ slyšel jsem Master Jacka. Seděl na bobku vedle Hazaze. Neviděl jsem, co se stalo, popadl jsem svého velblouda za uzdu a táhl ho za sebou. Teprve pak jsem spatřil, že Hazazův plášť je na levé straně a na rukávu temný od krve. A pak jsem se díval do té nejstrašlivější rány, jakou jsem v životě viděl. Těsně nad loktem zela spára široká na tři nebo na čtyři prsty, nekrvácela a na jejím dně se bělala kost.
Zaslechl jsem hluboké vzlyknutí, připomínající pošetilé zabečení, za něž jsem se zastyděl, když jsem si uvědomil, že se vydralo z mého hrdla a že jsem je nedokázal potlačit. Sedl jsem si do písku, protože jsem se už nemohl udržet na nohou.
„Překvapil jsem je,“ vycedil Hazaz mezi stisknutými zuby. „Ty šakaly, ty syny prašivých...“
„Lež klidně!“ poručil mu Master Jack a stlačoval ránu. „Měl jsi nás probudit. A nejednat na vlastní pěst!“
Hazaz zachroptěl a zabořil tvář do pravého lokte.
„Pojď mi pomoci, chlapče!“ Hlas Master Jacka mě vytrhl z otupělosti. Na šíji mi vyrazil pot a studil v jitřním chladu. Pomáhal jsem ovazovat ránu plátýnky, která přinesl ze sedlové brašny, a zafixoval ruku kusem dřeva.
„Nechte mě,“ bručel Hazaz. „Dožeňte je! Daleko se nedostanou. S mým velbloudem určitě ně. Bude se bránit. Ale muly...“
„To bylo mečem?“ zeptal se Master Jack.
„Šangormangem,“ zavrčel Hazaz. „Z necelých deseti kroků mi ho ten šakal mrštil do obličeje. Stačil jsem jen zvednout ruku.“
Opatrně jsme ho dostali k nákladním sedlům, na nichž jsme mu pod tamaryšky připravili pohodlné lůžko. Když jsme sedali na velbloudy, vycházelo slunce.
„Co je to šangormango?“ zeptal se Master Jack, když jsme hledali stopy. Přál jsem si mít Hazazovy oči.
„Vrhací železo,“ řekl jsem. „Hodně lidí to s ním dobře umí. Na třicet kroků srazí člověku hlavu nebo na padesát kroků urazí gazele běhy od břicha.“
Hazaz měl pravdu. Jeho velbloud se zarputile bránil, stopy byly snadno čitelné. Když nás ti dva ničemové viděli přijíždět, snažili se rozutéci, i když dobře věděli, že by ani v sedle neměli proti našim rychlým velbloudům šanci. Jejich plán ztroskotal v té chvíli, kdy jim Hazaz zabránil sebrat všechny velbloudy. Kdyby se byli dali okamžitě na útěk na svých vlastních velbloudech, byl by se jim snad podařil, ale chtivost jim v tom zabránila. Nebyli to žádní lupiči, ale jen malí darebáci a k tomu ještě hloupí.
Za jedním jsme se pustili a Master Jack ho bez okolků srazil velbloudem k zemi. Chlápek začal okamžitě bědovat a po čtyřech lezl ke mně, asi proto, že ode mě spíš čekal slitování. Master Jack mi podal kuši, já namířil a ohnul prst kolem spouště. Ale najednou všechen vztek a hořkost byly tytam. Přepadl mě smutek a hnus nad tím ubožákem, který v černém plášti ležel tváří k zemi, plížil se ke mně jako nějaká neohrabaná ještěrka, táhl se přede mnou jako můj stín. Nemohl jsem to udělat. Představoval jsem si to hrozné zranění - nešlo to. Master Jack mi odebral zbraň, povolil ji a zavěsil na sedlo.
„Poslyš!“ řekl k muži. „Bereme si vaše velbloudy, musíme odvézt těžce zraněného. Dokud budeme u napajedla, tak se

držte stranou! Kdybyste se přece jen přiblížili, odstřelím vás.“ Pak trhl velbloudem a odjeli jsme.
Sténání za našimi zády brzy přerostlo ve řvaní, které bylo s rostoucí vzdáleností stále zuřivější a oplzlejší a týkalo se světlé pleti Master Jacka a jeho původu. Podíval jsem se na něj, ale ani se neotočil, nevšímal si toho. Možná nerozuměl všemu. Sehnali jsme naše i jejich velbloudy a vraceli se do oázy.
Nemohl jsem se sám se sebou srovnat. Master Jack mi nahlédl do srdce. Do srdce zbabělce, který není schopen pomstít svého přítele? Jako by naslouchal mým nejtajnějším myšlenkám, řekl: „Udělal jsi dobře, Bešire. Jeho život je zbytečný. A jeho smrt by byla taky zbytečná.“
Bezradně jsem se na něj podíval, ale on se pousmál a povzbudivě na mě kývl. A zase jsem byl sám sebou a věděl jsem, že toho muže budu následovat až na samý kraj světa. A přísahal jsem, že tak udělám, i kdyby se stalo cokoli.
K polednímu jsme dorazili do oázy. Už zdálky jsme si všimli, že přišla další karavana. Dostali jsme strach, že Hazaz je mrtev a že nám vyrabovali tábor. Nechali jsme tam snadnou kořist. Měli jsme však štěstí. Byli to kupci z Dárfuru směřující na západ. Postarali se o Hazaze, dali mu napít a povídali, že z jeho řečí nejsou moudří a že zase ztratil vědomí. Když se dozvěděli o našem neštěstí, říkali jen ts, ts, ale vlastní starosti je zjevně zajímaly mnohem víc. V noci je v horách překvapila bouře a celí promokli. Teď rozložili pláště, pokrývky a rance, aby uschly, a žárlivě střežili svůj náklad. Později však byli přece jen užiteční a pomohli nám udělat z větví a rákosu jakási nosítka, která může nést velbloud, taková, jaká mají vznešené dámy na cestách nebo jaká se používají k přepravě drahých otrokyň. Na nich povezeme Hazaze. Jeho stav je stále vážnější. Stále ještě nenabyl vědomí.

Z deníku Master Jacka
6. května 2036
Ještě včera jsem psal, jaké máme štěstí. Dneska nás opustilo. Krátce před rozbřeskem nás přepadli dva zloději velbloudů, ale byli tak hloupí, že jsme se za pár hodin svých velbloudů opět zmocnili. Náš vůdce byl při přepadu bohužel zraněn tak těžce, že mám o něj strach. Antibiotika mi pohltilo Kongo i s pistolemi a municí. To všechno bych teď nutně potřeboval.
Kupci, putující z Fášeru, nám řekli, že vyjeli před třemi dny. Snad se nám to podaří za stejnou dobu, pak by ten chudák měl naději na včasnou lékařskou pomoc - pokud je tam něco takového.
Zůstaneme ještě jednu noc. Pramen má příliš málo vody pro tolik lidí a velbloudů, ale díky srážkám v horách hladina rychle stoupá. Voda je však příliš kalná. Doufám, že se do rána trochu usadí.
Po těch dvou mizerech nebylo dneska ani vidu ani slechu, i když se nezdálo, že by se polekali nějak příliš. Jsem rád, že je tu teď o dvanáct mužů víc.
Ten malý Bešir se mi dneska moc líbil. Po prvním šoku prokázal říznost a obezřetnost a charakter, když měl snadnou možnost dát průchod pomstychtivosti. Je to dobrý chlapec, kterému se teď budu muset věnovat mnohem víc, když Hazaz nemůže. Ale převezmu tu odpovědnost rád.
Naproti tomu s úzkostí očekávám setkání s pověstným a obávaným vladařem Fášeru, pánem Súdánu. Prý je částečně evropského původu. Nezřídka jsou to ti nejhorší despotové v zemích, kterým se kdysi říkalo třetí svět jediných zemí, kde ještě žijí lidé.
Už dva dny leží Hazaz v horečkách a ptá se: „Slyšeli jste, jak se ta tlustice směje? Celou noc se smála. Celou noc.“ Otřel jsem mu pot z čela. Rána mu zapáchá. Začala hnisat.
„Co myslí tou tlusticí?“ zeptal se Master Jack.
„To je hyena. Víte, většina našich pohádek je o hloupé tlustici, která na všechno skočí, nechá se oklamat i veverkami a ještěrkami a vždycky dostane na tlamu.“
„Pak skutečně má všechny důvody se smát, protože tentokrát jsme ti hlupáci my,“ řekl Master Jack. A má pravdu.
Hazazův stav mu dělá velké starosti, nechce to ale dát přede mnou najevo; já to přesto tuším a modlím se k Alláhovi, zapřísahám ho, aby plášť jeho dobroty byl tak široký, že by jedním cípem přikryl i Hazaze.
Tři dny jsme stoupali údolími, rozervanými soutěskami a mezi skalisky mohutnými jako paláce. Byla to obtížná cesta a velbloudi se rychle znavili. Master Jack sestrojil jakési lešeníčko. Když jsme překládali Hazaze, mohli jsme na ně odložit nosítka. Ale museli jsme lešení opírat o skálu, aby se nezřítilo, protože velbloudi jsou většinou tak vyčerpaní a netrpěliví zbavit se svého břemene, že jdou okamžitě do kolen, ještě dřív než se uvolní řemení a dá povel k pokleku. Je to dřina a používám biče, abych zlomil vzdor a zarputilost, které narůstají od té doby, co nám chybí Hazazova pevná ruka.
K večeru třetího dne stoupání jsme se dostali na vrchol průsmyku. Kam oko dosáhne, všude jen holé skály, bludiště z kamene, žádné rostliny, žádné zvíře, ani stopa po lidské činnosti. Vjížděli jsme do země, která není pro člověka, do země, jež ustrnula ve svém vzniku, jako by Alláh ztratil radost ze svého díla, dřív než oddělil hory a údolí. Přes nemilosrdné světlo působí tato krajina podivně chmurně, jako by ležela na dně oceánu. Občas ji elegantně přeplachtí supi, bytosti horního světa, jež se snášejí, aby v beztíží ostrým zrakem propátraly mořské dno a vyhlížely zbloudilý život zasvěcený smrti.
Tak daleko na východě jsem ještě nebyl. Opuštěnost tohoto světa je uchvacující. Po karavanní stezce není skoro ani stopy. Skála je tvrdá. Álamy jsou často jen dva nebo tři kameny na sobě a chce to dobré oko, aby člověk tyto ukazatele objevil. Master Jack věčně zastavuje a dívá se dalekohledem. Pustina je liduprázdná.
Přitom nemůže být Fášer už daleko.
Druhého dne ráno nás obklíčila jízdní hlídka. Temné postavy na vysokonohých mahari, běžeckých velbloudech tuarežského chovu, sedla a uzdy kované stříbrem, přehozy a turbany s bílými a zelenými střapci, barvy krále. Jezdci jsou ozbrojeni kopími a luky, někteří mají dokonce pušku. Důstojník ve šněrovaném kabátci uniformy pod tobou a s bělozelenými nárameníky - dává velbloudům povel k pokleknutí. Když nás zběžně vyslechl, velí svým lidem sesednout

a dává si s námi sůl a čaj. Zkoumavě se podívá do nosítek. Ano, máme tam lékaře, Egypťany, Araby, také bělochy. Postarají se o něj. Po necelých čtyřech hodinách cesty jsme vjeli s ozbrojeným doprovodem do Fášeru. Neubytovali jsme se v žádném z karavanserájů, ale odvedli nás přímo do královského paláce, jejž si král dal postavit na plošině na severu města.
Potkávali jsme hodně vojáků, mnoho bělochů. Na tržištích panoval čirý ruch. Je tu vidět a cítit blahobyt, jakému se daří pod ochranou moci a rozumu. Smějící se tváře. Oáza barev v širé chmurné poušti: Fášer.
Královský palác: velkoryse pojaté a skvostné dravčí hnízdo, schopné obrany a krásné zároveň, vystavené z kamene a hlíny, s cimbuřími a ozdobnými pruhy z barevných kachlů. Slunce potahuje fasádu ostrými stíny říms, výstupků a balkónů. Dva vyhořelé tanky střeží bránu jako ztuhlá pravěká zvířata, hlavně připomínají hrozivě zdvižené choboty.
Hned za branou jsme museli odsedlat. Přivedli lékaře. Je to mladý Egypťan. Dává příkaz, aby Hazaze odnesli. Kolik to bude stát? Zvedne široký nos a stáhne koutky pod černou bradkou. Má otevřený a důvěru vzbuzující obličej.
Pozvedne ruku, jako by vážil vzduch a pohledem přeběhne náš majetek: dva velbloudy, tři, uvidíme. Přidělili nám místnost u stájí. Postarají se o naše velbloudy. Master Jack rozvazuje zavazadla, hledá čisté oblečení a dar.

Z deníku Master Jacka
10. května 2036
Dosáhli jsme Fášeru. Bývalé hlavní město Dárfuru neztratilo svůj dřívější význam - a oproti většině měst v Sahelu - má skoro stejný počet obyvatel jako před válkou. Sice už není křižovatkou obchodních cest, z níž dříve vycházely karavany přes Bahr al-Ghazál k Horskému Nilu a přes Al Džazíra do Etiopie, Ugandy, severní Kenji a Somálska a vracívaly se se solí pro stáda. Je to však jedna z nejdůležitějších stanic východo-západního spojení, která kopíruje starou poutnickou cestu z čadu Dárfurem a Kordofánem do Núbie.
Achmed Walíd ben Muehtar, král Súdánu, jak si sám říká, vládce kraje obyvatelného světa a Alláhům álam ke Svatému městu, se nezdá být takovým despotou, za jakého je považován. Jeho pověst krutého a bezohledného despoty narůstá úměrně se vzdáleností od rezidence, a to spíš díky jeho diplomatické obratnosti a taktickému umění jeho důstojníků. Ve městě není po tyranii ani potuchy. Hemží se to zde Evropany a utečenci z Libye, Egypta a Arábie a mnozí se zjevně těší všem občanským svobodám. Sice je tu vidět také hodně bílých otroků, ale jsou dobře živeni a nežijí v bídě. Evropané zřejmě převažují i u vojska.
Rezidenci si dal král postavit jedním francouzským architektem, kterého přijal ke dvoru, a stojí rozhodně za vidění. Sjednocuje prvky evropského a orientálního stavebního umění, a to tím nejskvostnějším způsobem. Palác, v němž se i nám dostalo pohostinství, obývá prý více než tři tisíce lidí. Hazaz je v lékařské péči. Doufám, že není pozdě a že mají antibiotika
Lámu si hlavu s darem hostiteli. Mám ještě dobrý tucet lup, dvoje kapesní hodinky, pár metrů nejjemnější azbestové tkaniny, čtyři nebo pět kompasů a dalekohled, kterého bych se však jen nerad vzdával. To všechno mi připadá dost ubohé pro panovníka, který údajně podnikal loupežné výpravy až do afrických měst u Středozemního moře a navrátil se s bájnými poklady. Dokonce má prý i elektromobil a vrtulník, k němuž mu však chybí benzín. Ale brzy určitě vyšle expedici do zpustlých naftových polí v Libyi, aby tu svou hračku rozhýbal.
Navštívil jsem Hazaze. Leží v bílé posteli v bílém pokoji. Stará se o něj jeden ošetřovatel. Strčil mu do úst skleněnou trubičku. Ruku má čerstvě převázanou a už nepáchne, ale vypadá jako na smrtelném loži. Z jeho pohledu jde na mě strach. Nepoznal mě. Když jsem se chtěl usadit na prahu, ošetřovatel mě vystrčil ze dveří.
Včera byl Master Jack u krále. Dneska jsme se přestěhovali do křídla pro hosty. Jsou tam vysoké a prostorné pokoje a podlahy vyložené koberci. Bydlí tam hodně bělochů, hlavně královi umělci a technici, určitě nejsou všichni vykleštěni, protože mnozí mají s sebou ženy a děti.
Večer jsme seděli v jednom z vnitřních dvorů. Pak jeden bílý hudebník zahrál na strunný nástroj, kterému se říká „mandolína“. Drnká se na něj a má moc zvláštní zvuk, chvílemi připomíná cukrování hrdliček, chvílemi zní smutně a jindy zase vesele. Zpíval:
„Když nad zemí vítr visí
jako černá muleta,
pak, přátelé, nablízku smrt...“
Ale král na něj zavolal: „Takové písně ne! Období dešťů je ještě daleko. A o smrti nechceme ani slyšet.“
Všichni se smáli a pěvec zanotoval jinou. Má zarudlou kůži s bílými skvrnami na místech, kde ji sežehlo světlo, jak je to často vidět u lidí ze zemí smrti, na holé lebce těsně za levým uchem mokvající ránu, která se nikdy nezahojí, a chorobně zažloutlé bělmo očí. Ale hlas má krásný. Byl ho plný dvůr a dával zapomenout na mužovo bědné vzezření.
Zazpíval šest nebo sedm starých písní; mezi nimi jednu, jejíž text si už dost přesně nepamatuji. Byla to veselá písnička o opičce, která chtěla dosáhnout hvězd, zapálila si přitom svůj strom a ožehla si kožíšek. A refrén byl:
„S opicí tou
konec už je,
jenom hvězdy svítí dál.
Opičí strom
i lidský sen
oheň lačně spolykal.
člověk se sám
jako ten op
svých zítřků navždy vzdal.“
Vedle pěvce seděl drobný bílý chlapec a byl hluchoněmý. Měl plaché, vyděšené oči neslyšícího, jež neustále

sledovaly ústa posluchačů a pak se zase upnuly na mistrovy rty. A pokaždé, když hudebník odložil nástroj, chlapec vzal brumlačku a doprovázel jeho zpěv. Znělo to nádherně, protože chlapec se řídil jen pohyby rtů a byl s rytmem vždycky o něco pozadu za hlasem. Ale právě touto nedokonalostí byla jejich souhra tak rozkošná.
Jeden poutník, který byl ve Svatém městě a vracel se domů na západ, vyprávěl Master Jackovi, že mezi Umdurmánem a búr Saídem už často pozorovali létající čluny, plující vzduchem a nehlučně se vznášející nad pouští. Posádkou jsou obří brouci a řízeny jsou ptakohlavci. Taková ta egyptská zvířata, jaká jsou mnohde vytesána do kamene, vystoupila prý z bahna prázdného Násirova moře. A jiný vyprávěl, že jednoho ptakohlavce viděl na vlastní oči. Byl prý zabit u Atbary a nějaký předváděč tu věc, ani člověka, ani ptáka, vycpal a ukazoval po tržištích mezi Umdurmánem a Obejdem, dokud ten vycpanec nezačal tak žalostně páchnout, až ho spálili a chlápka hnali k ďasu.
Jak je Master Jack chytrý, tak je v podobných věcech strašně důvěřivý. Trpělivě naslouchal, vyptával se, jak ty létající čluny vypadají, jakou barvu má peří těch ptakohlavců, a zajímal se o ty brouky nebo skaraby, kteří podle popisu vypadají spíš na švábы, a o další věci. Nevěřil jsem tomu poutnickému mluvkovi o nic víc než tomu druhému lháři - ani slovo.
Když jsem šel do našich komnat, jež byly na druhém patře, potkal jsem na schodech muže, který podle oděvu musel zaujímat u dvora vysoké postavení. Zastoupil mi cestu.
„Pojď sem!“ poručil mi.
Když jsem se k němu poslušně přiblížil a uklonil se, důvěrně mě objal a zatlačil do rohu. Pěstěný bílý plnovous mu nasládle voněl po vonných vodičkách, ale dech mu páchl lagbi.
„Poslyš, hochu,“ řekl těžkým jazykem a tvrdě mi vjel rukou mezi nohy. Zaúpěl jsem bolestí.
„Máš už učitele?“ Pod přívalem horkého dechu bylo slyšet pobavené chichotání.
„Patřím Master Jackovi,“ řekl jsem ztrápeně.
Pustil mě. Vyprostil jsem se mu, zděšen tím nestoudným dotykem, a uháněl nahoru po schodech a on za mnou se smíchem volal: „Kdo je k čertu ten Master Jack?“
Probudil jsem se uprostřed noci. Někdo stál ve dveřích. Měsíční svit pronikal oknem na chodbu a vykresloval obrys jakési postavy. Poznal jsem jemný profil, vyholenou hlavu, vyzáblou postavu. Byl to ten chlapec, co hrál na brumlačku. Podíval se nalevo a napravo, pak se na mě upřeně zadíval.
„Co chceš?“ zeptal jsem se potichu, abych nevzbudil Master Jacka, který spal vedle. Příliš pozdě mě napadlo, že mě ten chlapec přece nemůže slyšet. Jeho přítomnost mi nebyla příjemná. Zvedl obě ruce a udělal pár tanečních krůčků, bosé nohy kladl na komplikovanou mozaiku dlaždicové podlahy zalité měsíčním světlem, až se zdálo, že se vznáší. Jako opilý jsem sledoval pohyb nohou, cítil jsem, jak mi pomalu uniká realita a já se tím tancem a kouzlem světla stále více dostávám do tenat neskutečna. Vztyčil jsem se, pokoušel se zahnat rostoucí zmámení. Vtom chlapec zmizel. Vyšel jsem na chodbu, ale nikde jsem ho neviděl.
Kam mohl zmizet tak rychle? Na vzdáleném konci chodby seděl u stolu pod lucernou strážce a spal s hlavou na zkřížených rukách. Přebrodil jsem se měsíčním svitem k oknu, podíval se do dvora, kde se prve konal koncert. Byl opuštěný a ponořený do temného stříbra. V temném stínu číhali skarabové ozbrojeni klepety a čekající na rozkaz ptakohlavých kapitánů, aby ztekli spící palác.
„Bašire?“ zavolal Master Jack. Šel jsem na práh jeho pokoje, ale už nic neřekl. Že by mé jméno vyslovil ve spánku?
Pozdě odpoledne - Master Jacka si povolal král - jsem se toulal vyššími patry paláce. Nikdo mi v tom nebránil. Objevil jsem zahradu, takový malý ráj asi sto kroků dlouhý a čtyřicet široký, obklopený několikapatrovými budovami. Pěšinky vysypané jemným štěrkem vedly mezi záhony květin, půvabnými granátovníky a broskvoněmi k vodotrysku uprostřed, jenž v odpoledním světle jiskřil a rozmařile vrhal vodu na velké dužnaté listy leknínů, jimiž bylo zarostlé skoro celé jezírko. Vodotrysk šířil v horkém vzduchu příjemnou svěžest. Po trávníku se promenovalo několik pávů a roztahovali atlasově lesklá, zelená a tmavomodrá péra do vějířů, tuhých vleček a šustivých aureol. Byl jsem okouzlen. Kde se v této zemi ponurého světla a ponurého kamene vzalo tolik barev?
V jednom rohu parku byla studna, která zásobovala vodotrysk. Velké dřevěné šlapací kolo o průměru dobrých tří délek lidského těla se vrzavě otáčelo a tři otroci v bederních rouškách ustavičné šplhali po oblýskaných latích, aby ho udrželi v chodu. Bílá těla se jim leskla potem a sípavý dech pravidelně přehlušovalo pleskání vody, když jeden z černých kožených vaků, které byly upevněny za sebou na železném řetězu, dosáhl vrcholu a vyprázdnil svůj obsah do stružky vedoucí k nádrži, pak splaskl a opět se prudce vnořil do hlubiny.
Zastavil jsem se a díval se. V úzkém stínu se o hliněnou zeď opíral dozorce s pleteným koženým bičem. Opodál seděli další tři otroci, kterým byl povolen odpočinek, než se budou muset vrátit do kola. Dívali se na mě prázdným pohledem, nepadlo ani slovo. Bylo slyšet jen úpění dřevěného kola, supění šplhajících mužů a pleskání a tříštění vody. Ticho náhle protrhl krátký ženský výkřik, který se vydral odkudsi z horních oken paláce; za druhým, hlasitějším, následoval třetí, čtvrtý, formovaly se do vzdouvajícího se rytmického sledu výkřiků, v nichž bylo lapání po dechu a zároveň cosi jako vrkání vycházející hluboko z hrdla. Pak se stalo něco zvláštního, co jsem si nedokázal vysvětlit. Jeden z těch tupě zírajících otroků ve stínu vstal, byl to svalnatý, podsaditý muž tmavých vlasů a neholené tváře, sevřel obě ruce v pěst a předpažil je, jako by nesl před sebou břemeno, a v rytmu výkřiků trhaně pohyboval kyčlemi dopředu a dozadu. Zavřel oči, skousl spodní ret, při každém trhnutí vyrazil krátké hluboké zachrochtání a bederní rouška se mu vpředu stále více nadouvala. Na holá ramena se mu mlaskavě snesl bič, ale byla to nedbalá, skoro dobromyslná rána a muž ji zřejmě ani necítil. V té chvíli se výkřiky zakončily ostrým diskantem a otrok se zastavil, jako by zkameněl, a v tváři měl výraz, který jsem si neuměl vysvětlit, ale který byl stejně tak bolestný jako šťastný.
Dozorce vycenil pod plnovousem prořídlé zuby a smál se. Oba otroci, co seděli ve stínu, se k němu mečivě přidali. Jen ti v kole tupě a čile šplhali jako smečka vyplašených opic na úprku.

Důvod dozorcovy veselosti jsem neuhodl, a tak jsem se na něj stísněně usmál. Rychle jsem se otočil a vešel hloub do palácové zahrady. Šel jsem kolem jezírka a pleskajícího vodotrysku, stříkajícího z nozder mohutného kamenného hrocha, který mezi lekníny vystrkoval z vody hlavu a čuměl na mě slepýma kamennýma očkama.
Tu jsem spatřil, jak na kamenné lavičce pod granátovníkem sedí ten hluchoněmý chlapec. Na chvíli jsem se nerozhodně zastavil. Že by se mi to o něm v noci zdálo? Že by to byly hrátky měsíčního světla? Nebo strašil v noci po chodbách a širokých halách a tancem vyjadřoval svůj mlčenlivý vnitřní svět?
Sedl jsem si vedle něho a položil dlaň na chladný kámen. Chlapec pohyboval ústy, jako by mi chtěl něco říct, ale podařilo se mu vydat jen zasténání, zvedl ruce a hrabal si jimi před obličejem, jako by tak mohla slova, která nechtěla ven, násilím odervat ode rtů. S bolestmi se mi snažil cosi říct a kroutil očima, až bylo vidět jen bělmo. Stále ještě jsem si myslel, že mi chce něco vysvětlit, ale pak jsem si s rostoucím zděšením uvědomil, že dostal záchvat. Stále více a více se zakláněl, házel vyholenou hlavou sem a tam, jako by jí chtěl prorazit jakousi překážku. Najednou mlátil kolem sebe, ležel přes lavičku a v koutcích nehlučně řvoucích úst se mu hromadila pěna. Pevně jsem ho držel, protože se málem zřítil z lavičky, zápolil s ním, napůl jsem si lehal na vyzáblé tělo, které vyvíjelo neuvěřitelnou sílu, a zoufale jsem se rozhlížel po pomoci, protože jsem ho nemohl zvládnout. Už jsem chtěl zavolat na muže u čerpadla, aby mi pomohli v zoufalém zápase s temnou silou, která za jasného poledne ovládla toto tělo a cloumala s ním jako s loutkou.
Pak jsem zaslechl kroky na štěrku, spatřil dvě úzké bílé ruce, které chytly chlapce za hlavu, a prsty přejíždějící po spáncích a uších. A ta temná moc jako zázrakem ustupovala, ztuhlost opouštěla údy a ke svému bezmeznému úžasu jsem najednou já netušící cítil, že objímám dívčí tělo. Těsně před sebou jsem viděl pěvcovu skvrnitou hlavu, úplně zblízka tu strašlivou mokvající ránu, musel jsem stisknout zuby, abych nezasténal. Ale když jsem otočil hlavu, abych unikl té hrůze, hleděl jsem do ještě strašlivějšího oka páva, do ploché, kruhovité šedé rýhované louže bílku, za níž - nebylo nic, do absolutně nevýrazné špehýrky do malého blboučkého světa řízeného pouze reflexy. Pak pták trhl hlavou, vzdálil se a předvedl mi nesmyslnou nádheru svého peří.
Váhavě, stydlivě jsem dívku pustil a vstal. Pěvec - vypadal překvapivě veliký, jak stál tak přede mnou - se na mě omluvně usmál.
„Děkuji ti. Mohla se poranit," řekl a pomáhal jí na nohy. „Občas ji to chytá. Pořád jí říkám, že nemá chodit na slunce."
„Seděla ve stínu."
Pokrčil rameny. „To je naše dědictví. Dědictví velké civilizace. člověk se sám jako ten op svých zítřků navždy vzdal."
Usmál se.
Tajemně se na mě dívala světlýma očima. Dal bych kus sebe, kdybych k ní mohl blíž, kdybych se jí mohl na něco zeptat a ona mi mohla odpovědět. Ale takhle to bylo, jako bych mluvil s hvězdou. Neodpoví ti, pouze ti zasvítí.
„Jak se jmenuje?"
„Simona."
„Zvláštní jméno."
„Ano?" Vzal ji do náručí. „Nemůže mě zradit. Neslyší, ani když kohout zazpívá."
Nerozuměl jsem mu. Když jsme opouštěli zahradu, dozorce i s otroky zmizel. Ohlazené latě dřevěného kola se leskly ve slunci. Voda vytékala z nádrže a tříštila se o kamenné dlažky dna. černá kožená vědra visela na řetězu, na jedné straně nadutá, na druhé vyhublá.
U jednoho horního okna stála žena a dívala se dolů. Než se zahalila, spatřil jsem na chvíli její rty. Usmívaly se.

Z deníku Master Jacka
25. května 2036
Už dva týdny bydlíme v králově paláci. Několikrát si mě k sobě povolal a měl jsem příležitost si s ním důkladně pohovořit. Je to asi pětapadesátiletý muž s onou vzácnou směsí charismatu, inteligence a šílené smělosti, jaká se dříve přičítala kondotiérům. Mezi jeho předky prý byli četní kalifové a dokonce i sám Prorok; mě by ale nepřekvapilo, kdyby se ti kalifové jmenovali Stavros, Kostas, Spiros nebo tak nějak a ten Prorok Pythagoras a kdyby v Bejrútu nebo v Alexandrii vlastnili putyku. Je to rozený dobrodruh a umí se obklopit správnými lidmi.
Je majitelem té nejvýznamnější sbírky šrotu na světě. S oněmi tanky před branou prý jezdil ještě osobně Kaddáfí, když chtěl dobýt čad. Král pořádal loupeživé nájezdy do Libye do bývalých naftových polí, která byla vybombardována a radioaktivní, a dokonce až do měst smrti u Středozemního moře, z nichž, jak si myslí, dovezl bohatou kořist, především neužitečné technické krámy, které se už nikdy nepodaří uvést do provozu, mimo jiné i telekomunikační zařízení a kompletní vybavení věže pro letovou kontrolu. Navíc má tu největší sbírku hodin na světě. Zdá se být posedlý časoměry. Má hodiny a hodinky všemožných tvarů a typů z pěti staletí.
Vyprávěl jsem mu o své expedici a o našich pozorováních, že někde na Blízkém východě kdosi létá do kosmu a my nevíme kdo. Považuje docela klidně za možné, že na Zemi přistáli mimozemšťané. Po tom ohňostroji, co jsme tady odpálili, bych se divil, kdyby to nevzbudilo zájem, říká. Trvá na tom, že nám na cestu k „hranici světa" přidělí vojenskou jednotku. Máme mu za to přivézt jeden z těch záhadných „létajících člunů", jestli se nám nějaký podaří sehnat.
Věnoval mi deník svého dvorního architekta, který mu vystavěl tento palác. Jmenoval se Henri Fleurel. Zemřel před dvěma lety. Je psán francouzsky. Přečtu si ho cestou před Kordofán.

3. HRANICE
This is the end my only friend the end...

Ráno jsme navštívili Hazaze. Uřízli mu ruku. To prázdno pod prostěradlem je strašné. Ta silná ruka, kterou jsem tak

obdivoval, když se oháněla šídlem, sedlala velbloudy, energicky je nutila do kolen - byla prostě a jednoduše pryč.
Nemohl jsem se na to dívat - a přesto jsem jako ochromený civěl na to ploché místo, kde se měla rýsovat ruka. Zánět se dostal příliš hluboko, kost byla roztříštěna, říkal lékař. Rozhučelo se mi v uších, cítil jsem, že jdou na mě mrákoty, vyběhl jsem ze dveří a zastavil se u okna na druhé straně chodby. Hazaz spí, o svém zmrzačení ještě neví. Proč jsem tenkrát ráno toho šakala neoddělal?
Modlil jsem se za Hazazův život. říká se, že Alláhova milost nezná mezí. Skutečně není potřeba víc než cípečku té milosti, teď už nemusí přikrývat víc než jeho a tu druhou ruku.
Dneska si mě vzal Master Jack stranou a řekl mi, že brzo budeme muset vyrazit, aby se dostal k Nilu za povodní. Dal mi na vybranou, zda chci s ním cestovat dál, cesta bude teď nebezpečná, protože se blížíme k nejzazší hranici obyvatelného světa a budeme se více než předtím potkávat se zamořenými zvířaty a se šelmami v lidské podobě.
„Každý poutník bere na sebe taková nebezpečí," odpověděl jsem. „Dělají to pro Boha."
„V tom je právě ten rozdíl," řekl. „Jsou to náboženští fanatici. Vyhledávají nebezpečí, aby si dokázali, že Bůh je s nimi. Jsou posedlí."
„A co chceš dokázat ty?" zeptal jsem se.
Zaváhal. Pak se zasmál a řekl: „Jsi chytrý chlapec, Bešire. Ano, i já jsem posedlý. Chtěl bych vypátrat, co to tam na severu létá do kosmu a vytrvale ignoruje signály orbitálního kontrolního systému, z něhož fungují ještě dvě stanice."
„Co je to orbální kontrolní systém?"
„Orbitální. Jím se kontrolují dráhy hvězd kolem Země. Jsme něco jako vůdci nebeských karavan."
„A to kontrolujete všechny hvězdy?"
„Cože? - Ne, samozřejmě jen ty umělé. Družice. Je jich tam nahoře ještě spousta. A mnohé z nich budou ještě po staletí dodávat data, která už žádný člověk nebude moci vyhodnotit."
„A co bude s Hazazem?" zeptal jsem se po chvíli.
„Byl bych rád, kdybys u něj zůstal, kdybys mu byl po ruce, až se uzdraví. Mohli byste se přidat k nějaké karavaně směřující na západ a vrátit se domů. Jenže Hazazův stav je stále ještě moc kritický." Přejel si rukou přes opálenou tvář a pak si jí projel dlouhé černé vlasy. Nebylo mu dobře při pomyšlení, že by tady měl Hazaze nechat. „Jinak..." podíval se na mě světlýma očima, jichž se stále ještě trochu ostýchám, jako by prosil o jakési odpuštění.
„Kdyby došlo k nejhoršímu, pak bys tu byl sám. A při zdejší morálce bych měl o tebe strach. Všude se vilně dívají na osamělé chlapce, které si mohou vycvičit na milce nebo je prodat do otroctví jako eunuchy."
Zděšeně jsem si vzpomněl na setkání na schodišti, o kterém bych před nikým ani nemukl. „Jedu s tebou, Master Jacku," řekl jsem odhodlaně.
Už máme sbaleno. Gharany, lehké vaky z pevné velbloudí příze, jež nám věnoval král, jsou připraveny k naložení.
Nakonec jsme ještě navštívili Hazaze. Cítil se dobře a pokynul nám pahýlem.
„Počkejte ještě dva tři dny," řekl, „pak pojedu s vámi."
Lékař nám dal na srozuměnou, že má šanci přežít, pokud se rána nezanítí. Už nemají skoro žádné léky, a když se někde nějaké najdou, jsou už většinou prošlé a k ničemu.
Popřáli jsme Hazazovi mnoho štěstí a Alláhovo požehnání.
„Najdu si nějakou práci a počkám na vás," řekl. „Třeba až do příštího jara, když to bude muset být."
Lékař si vzal tři velbloudy. Simonu, pěvcovu dívku, jsem už nespatřil, i když jsem ji hledal všude.

Z deníku Master Jacka
5. června 2036
S těžkým srdcem jsme opustili Hazaze a míříme na východ. Byli bychom se mohli připojit ke karavaně s více než dvěma sty velbloudy, která jde do Obejdu, ale postupuje na mě příliš pomalu. I kdybychom odpočinky omezili jen na to nejnutnější, máme před sebou čtyřicet až pětačtyřicet dnů. Do Umdurmánu je to skoro 1000 mil. Kdyby bylo nutné proniknout dál na sever a splavit se po Nilu, pak je to možné jen při záplavách, jinak se nedostaneme přes katarakty, hlavně přes ten druhý a první u Wádí Haifa a Asuánu, protože od té doby, co zmizela přehrada, nikdo neví, jak to tam vypadá.
Postupujeme rychle na východ. Naši čtyři průvodci jsou obratní lovci. Skoro každý den máme maso. Jsou to divocí, ale zjevně spolehliví a rovní hoši. Nebylo by špatné, kdyby se mi je podařilo přemluvit, aby nás doprovázeli až za Umdurmán, ale mají své rozkazy.
čtyři královi jezdci nasazují tempo, které dává velbloudům zabrat, ale Master Jackovi to zjevně vyhovuje. Je pln neklidu.
Včera Alkuttabu, nejlepší lovec z našeho doprovodu, zastřelil puškou na dvě stě padesát kroků gazelu.
Dneska jsme našli mrtvého Tenka. Měl prašivý kožich.
„Nesahej na něj!" varoval mě Alkuttabu. Navrstvil na mršinu pouštní lišky hromádku dřeva a zapálil ji. Hrozně to páchlo a my jeli dál. „Před padesáti lety," povídal Alkuttabu, „žilo tady v Kordofánu více než tisíc lvů. Já to vím, protože tady je můj domov." Má pleť Núbů černou jako inkoust a je ještě větší než Hazaz. „Dneska na nějakého stěží narazíš. Strhávají ty nejslabší kusy ve stádech a ty jsou většinou nemocné. To je oddělává, víš?" Rád říká „víš?" a vždycky na mě vystrčí masivní černou bradu.
„Bojíš se lvů?" ptám se.
Usměje se. Má široké bílé zuby s mezerami a trochu předkus. „Ano, ale jen těch mrtvých," povídá a chichotá se fistulkou, což by člověk u chlapa jako on neočekával, a přitom rozkoší mlaská.
často se dívá na jihovýchod k horám Nube, ke své vlasti. Když vane jižní vítr, samum, říkají mu Jedovatý, tak si on a jeho druhové přitáhnou šátky pevněji k ústům a do očí se jim vkrádá cosi jako tíseň.

Na jihu byl občas vidět bělavý opar bažin Bahr al-Arabu, teď už tam pár dní řádí požár a vzduch kalí polétavý popel a zápach spáleniny.
„Pastevci zapalují rákosí a vypalují hnízdiště ptáků," vysvětluje nám Alkuttabu, „ale každou zimu sem ptáci z Evropy zavlečou nákazu znovu a pojdou tisíce kusů dobytka."
čím dále na východ, tím jsou lovci vybíravější. Úlovek si nejdřív prohlédnou, zda není nějak znetvořený, pak ho vyvrhnou a pečlivě zkontrolují vnitřní orgány, jestli nemají záněty nebo nádory. Někdy jim stačí jen pohled na čenich a na oči, pak zvíře překryjí kameny nebo spálí. Lovci taky nepustí žádného supa blíž než na padesát kroků, protože všude narážíme na zdechlé ptáky. Stále máme ještě dost zdravých úlovků, ale krajina je ještě neskutečnější a žhavější.
Oparový zvon Suddu, obrovských bažin, tvořených Bahr al-Džabalem, Bílým Nilem a jeho četnými přítoky v nížinách Bahr al-Ghazálu, zamazává obzor. Období dešťů se blíží.
Za námi je Nahúd, zpustlé místo s ubohou pevností. Koupili jsme tam datle pro velbloudy, cukr a sůl. Master Jack přeměřil sůl tikátkem, říká mu Geiger, a zjistil, že je radioaktivní a že ji musíme vysypat. Náš doprovod měl docela chuť obchodníka zmlátit, že nám prodal zkaženou sůl, ale Master Jack jim vysvětlil, že ten muž to nemohl vědět a že mu asi podstrčili sůl z Etiopie nebo Somálska.
Master Jack si často čte v té knížce od krále. Včera večer jsem viděl, jak potají pláče. Zabolelo mě u srdce.
„Proč pláčeš?" zeptal jsem se.
Zaklapl knihu a řekl: „Nepláču. Už je málo světla. četl jsem příliš dlouho a slzí mi oči. Buď tak hodný, Bešire, a přines mi ještě šálek čaje,"
Šel jsem a přinesl mu šálek čaje. Bylo ještě tolik světla, že by člověk navlékl i nit.

Z deníku Master Jacka
24. června 2036
Pokračujeme rychleji, než jsem doufal. Při troše štěstí nás deště chytnou až v Umdurmánu, kam bychom měli dorazit za 20 dnů, pokud to půjde pořád tak snadno.
Deník králova architekta Henriho Fleurela je otřesný dokument a silně mě dojímá. Samozřejmě víme, co všechno se stalo, ale celou tu hrůzu si uvědomíme, až když poznáme děsivé detaily zoufalého exodu z Evropy.
Henri Fleurel byl architekt z Perpignanu. Žena a tři děti mu zahynuly ve válce. Jeho dospělá dcera s mužem a několika sousedy, kteří si mysleli, že nejsou ozářeni ani infikováni biologickými zbraněmi, se odvážili přeplout na člunu do Afriky. Byli ostřelováni z pevniny. Alžírské rychlé čluny často pořádaly hon na nesčetné lodě a čluny s uprchlíky, aby je zahnaly od břehů. Na pevninu je pustili teprve v Tunisku, kde byly úřady zpočátku tolerantnější. Ale i tam pak začaly pogromy. Evropany, kteří chtěli měnit zachráněné cennosti za potraviny, jednoduše lynčovali. Když uprchlíky izolovali v táborech, bylo už příliš pozdě. Mor přišel do Oránu. ďábelské nákazy z laboratoří válečného výzkumu, zavlečené z evropského válčiště, vyhubily během čtyř měsíců celou severní Afriku a jako požár se šířily zeměmi, které nebyly přímo postiženy válkou. Státy jako Súdán, čad, Niger a Mali se domnívaly, že jsou relativně chráněny pouštěmi na severu, ale brzy bylo jasné, že pro utečence, kteří unikli peklu, je Sahara menším zlem, zvláště když si podnikaví vůdci karavan slibovali bohatou kořist, když si vymýšleli osady křesťanských misionářů v Ugandě, na horním Kongu a v Rhodézii a organizovali výpravy. Ukázalo se, že báje o říši kněze Jana v Nitru Afriky tvrdošíjně přetrvávala staletí; utečenci na ní lpěli, vsadili na ni všechnu naději. Ale tyto ráje byly stejně tak neskutečné jako ráje na Měsíci. Když po nevýslovných útrapách překonali tisíce mil pouště, stáli před popravčím komandem nigerijských, čadských nebo súdánských jednotek. Jednotky byly včas informovány vůdci karavan, kteří za to požadovali čtvrtinu kořisti. Oficiálně se říkalo, že tak chránili vlastní obyvatelstvo před nemocemi a smrtí. Vyzvali utečence, aby táhli zpět na sever, což byla jistá smrt. Pak promluvily zbraně. Když nebylo dost munice, nastoupili kabartuové, čestní kati, obvykle z hudebnické kasty. Jejich specialitou bylo, že jedním úderem okovaného kyje rozdrtili odsouzencovu hlavu. často pracovali celé hodiny až do vyčerpání. V takových pastech na lidi se musely odehrávat neuvěřitelné věci. To nejhorší ale, píše Henri Fleurel, byl křik chlapců, které pochytali a udělali z nich eunuchy.
„Vím," píše, „V těchto zemích je dávným zvykem, že hlavně na velkých trzích s otroky lazebníci provádějí břitvou totální amputaci a do té strašlivé rány nalévají horké máslo, aby zastavili krvácení. Nikdy už nezapomenu na zápach horkého másla a páleného masa, na křik mrzačených chlapců, které, když přežili, prodávali za pěkné peníze jako milostníky nebo eunuchy do paláců potentátů. I pro tuto hrůzu měli samozřejmě vysvětlení: Mají radioaktivně zamořené geny, nesmíme připustit žádné riziko. A já pochopil, že nejstrašnější je genetická vražda."
Henri Fleurel a pár desítek vysokoškolsky vzdělaných uprchlíků, které už na začátku cesty „selektovali" pomocí dotazníků, přežilo masakr a bylo prodáno královskému dvoru ve Fášeru.
V noci mě straší mumie z Bír Mešru a kradou mi spánek. Dokonce i zlato ze zubů jim vylámali.
Master Jack je už několik dní skoupý na slovo. Všichni mají stísněnou náladu, ani Alkuttabovy žertíky nepomáhají. Samům, Jedovatý, věje horce a dusivě. Bezděčně se snažíme dýchat co nejméně. Pomalu se nám začíná stýskat po bouřkách, jimiž začíná období dešťů.
Vjíždíme do Obejdu. Ještě víc vojska. Mnohé z velkých starých karavanserájů a poutnických hostinců zejí prázdnotou. Město je polorozpadlé, posádka zato nová a dál se buduje. Nad tím vším vlaje královská vlajka - zelená a bílá. Ubytovali jsme se v kasárnách.
Vliv králův je patrný i zde, ale chybí tu velkorysost, jaká vládne v jeho paláci. V Obejdu panují nemilosrdné zákony. Jestliže přistihnou někoho s příznaky nákazy, uříznou mu pro výstrahu levé ucho a vyženou ho z města. Ukáže-li se podruhé, zabijí ho kyjem. Mrtvola se pak spálí před městem
S mutanty zacházejí šetrněji. Předvedou je k tábibovi, ten je důkladně vyšetří a pak rozhodne. Je-li to skutečně mutant, nesmí šířit své nemocné semeno. Odvedou ho k lazebníkovi a ten ho vykleští.

Náš doprovod strávil den ve veřejných lázních. Master Jack s nimi. Vrátili se pozdě v noci a všichni byli hrozně opilí. Master Jack nemohl ani stát. Alkuttabu mi ho pomohl dostat do postele. Ostatní se ještě poprali s několika vojáky, kterým vadil rámus. Od té doby má náš důstojník Keiki napuchlé oko a náplast na širokém nose.

Z deníku Master Jacka
30. června 2036
Dnes jen toto:
1/ Myslím, že civilizace neskončí. Ještě existují veřejné lázně s horkou vodou a jinými příjemnými věcmi.
2/ Přísně jsem se opil. Myslím, že jsem to potřeboval, abych spláchl pachuť horkého másla, o níž píše Fleurel.
3/ Nevěstky v Obejdu jsou tak nepředstavitelně ohavné, že člověk na ně může vlézt teprve po několika pohárech laqbi, což se mi nakonec /viz bod 2/ podařilo. Nejdřív jsem si ale dal ukázat levé ucho.
V Obejdu jsme zůstali jen čtyři dny a teď míříme na Umdurmán. Už dvakrát pořádně pršelo, cesty jsou rozmoklé. Každou chvíli vidíme neskutečná množství kuli ningilibe, kterým tady říkají fanna kimme. Jsou to červení pavouci se sametově měkkými tělíčky, kteří při začátku období dešťů vylézají po statisících ze země.
Komáři nám dávají zabrat. U jednoho kupce jsme si pořídili báječné bílé plácačky na mouchy z paviáních chlupů a celý den bijeme kolem sebe. Jejich bodnutí může být nebezpečné. Cožpak víme, čí krev předtím nasávali?
řeka je blízko. Cítíme ji ve vzduchu.

4. ŘEKA
Oh the river is deep
the river it touches my life like
the waves on the sand

Dva dny před Umdurmánem jsme dohnali karavanu, která opustila Fášer už počátkem dubna. Bylo v ní dvacet nebo třicet poutníků, kteří se na Master Jacka dívali s nenávistí. Mezi nimi jeden z těch mladých mahadžirinů, co si myslí, že s sebou nosí celou moudrost světa ve vyschlých tykvičkách s řídkým inkoustem. Tento potulný žák, nesnášel jsem ho od prvního okamžiku, se skoro okamžitě přilepil na Master Jacka a důležitě se kolem něho motal. Master Jack ve své bezelstnosti - Alláhu drž nad ním ruku - mu upřímně a otevřeně odpovídal na všechny otázky. A ten chytrolín si všechno drápal na loah, dřevěnou psací tabulku, a horlivě ji popisoval tím svým písmem připomínajícím mušinec. Na sobě měl tradiční smradlavou kozí kůži. On sám smrděl ještě víc, jako by se od Fášeru nemyl.
Zdálo se, že Master Jack výpary toho pokryteckého kozla pranic nevnímá, měl radost z učenlivosti a žízně po poznání toho žvanila a vyprávěl mu o té své orbitální kontrole hvězd, nebeských karavanserájích a družicích a jiných létajících člunech, které se po nocích pletou mezi hvězdami.
A samozřejmě se stalo, co se muselo stát. Sotva jsme dorazili do Umdurmánu a odsedlali, uháněl ten smraďoch šplhounská k představenému mešity, který je zároveň městským sudím, a udal Master Jacka za rouhání. Přišli dva městští strážní, dali mu pouta a odvedli ho. Keiki, Alkutta, Susan ani Alifa nebyli k sehnání. Hledali ve městě a v posádce nějaké lepší ubytování než smradlavou poutnickou hospodu. Není to žádná hračka. Město je plné poutníků čekajících, až se zformuje nějaká karavana na východ.
Co teď? řval jsem, jako by mě na nože brali, jednoho strážného jsem nakopl do zadnice, což mi vyneslo jen bolestivé šťouchnutí kopím do žeber a pokárání Master Jacka, který se nebránil. Za několik hodin se naši čtyři průvodci objevili. Byl jsem vzteky bez sebe a řekl jim, co se stalo. Nejdřív se polekali, ale pak vyrazili s radostnou vyhlídkou na dobrodružství. Já zůstal u zavazadel, protože jsem viděl kolem jen samé supy.

Z deníku Master Jacka
16. července 2036
Dneska se stalo něco dost nepříjemného. Jeden mladík, který nás provázel poslední dva dny cesty, jehož zjevná zvídavost a zájem o vědu a techniku mi lichotily a jehož otázky týkající se naší práce v Mt.Darwin jsem ochotně zodpovídal, mě udal místním úřadům jako kacíře. V poutech jsem byl předveden před jakéhosi náboženského samosoudce, kde mi kladli za vinu, že jsem prý tvrdil, že nikoli Alláh vede hvězdy po nočním nebi, ale skupina bílých nevěřících, kteří se opevnili v jedné stanici na jakési hoře na jihu. Soudce se mě ptal, zda si za tím stojím a zda vím, že za takové rouhačské řeči je trest smrti, který bude okamžitě vykonán. Už jsem se dostal do ledajakých nebezpečí, ale přiznám, že tentokrát se mi třásla kolena.
V té chvíli se v soudním sále naštěstí objevili naši čtyři průvodci, rozehnali městskou stráž mlaskavými políčky a vysvobodili mě z pout.
Nabádal jsem je ke zdrženlivosti, protože znám jejich temperament a protože jsem se bál represálií místních úřadů.
„Jménem koho sem vpadáte?“ ptal se soudce.
Ztuhl jsem, když Alkuttabu na něj zamířil puškou a stiskl kohoutek. Kulka zajela do zdi necelých deset centimetrů nad mohutným turbanem a na stůl, pod nímž volal soudce o pomoc, se snesla sprška omítky.
„Příště budu mířit níž!“ zaburácel Alkuttabu, Pak pokračoval svým mlaskavým dialektem: „Jsem zde na králův rozkaz. A tento bílý učenec cestuje z králova příkazu, aby kontroloval, jak učenci králi vodí v noci hvězdy kolem Země.“ A jako by to ještě nestačilo, dodal: „Všechny.“
Soudce se znovu vynořil a zaburácel stejně hlasitě:
„Pak tedy bylo vaší povinností dávat na toho muže větší pozor a měli jste se mi hlásit, dřív než jste začali řádit po nevěstincích!“

Alkuttabu na něj chvíli mlčky zíral, pak uznale pokývl hlavou, Keiki s Alifou se zatím chopili žáka, který se chtěl nenápadně vytratit. Venku ho uvázali do ponižující pozice a s matematickou přesností, jaká je u tohoto pouštního lidu pozoruhodná, mu vyměřili sto ran na nemyté ploché nohy.
Obávám se, že onen mladý učenec, bude muset nějaký čas svoji touhu po poznání brzdit, protože určitě potrvá týden či dva, než bude moci pokračovat ve studijní cestě, pokud mu Alláh nepošle otroky s nosítky.
Dostali jsme ubytování v posádce, v ošklivé ploché budově obepínající prašný dvůr, jenž se po každém dešti mění v bahniště. Po drsných obílených zdech v noci prchají před vlhkostí černí červi, kteří přes den na slunci uschnou a padají na zem a stávají se kořistí slepic, které tento dar nebes považují zřejmě za samozřejmost.
Z Umdurmánu není zas tak snadné se dostat. Autorita městských úřadů a autorita králova ztělesňovaná Keikim končí u břehu, podél něhož se valí zkalená stoupající řeka.
Zde začíná říše Ngar Baa, Pána řeky, jak se jmenuje kapitán přístavu, a říše tuwejratů, jezdců královských, kteří provázejí karavany do Búr Súdánu a zpět. Tito „jezdci králové“ jsou bez výjimky ničemové a hrdlořezi, kteří se bezostyšně obohacují na úkor poutníků. Ale možná je na jejich jménu přece jen nějaká pravda. Master Jack povídal, že by ho vůbec nepřekvapovalo, kdyby Kostas ben Muchtar z Fášeru se tady nepodílel na výnosném kšeftu, protože pro jeho posádku by to určitě nebyl žádný problém se s tou verbeží vypořádat.
Takže tito „jezdci králové“ požadují za své služby - „ochranu před lupiči, netvory a mutanty“ - celé jmění a nijak se neostýchají ještě vyžadovat navíc cokoli, co jim padne do oka. Jezdí k moři zemí, v níž jsou všechna zvířata nemocná, dokonce i kobylky, a veškerá voda zkažená a nepitná. Kdo se vydá za Umdurmán, za hranici obyvatelného světa, musí mít s sebou vše, co bude potřebovat až do svého návratu - potraviny, sůl, cukr, vodu a zase vodu.
My taky.
Do Atbary se pluje na velké plachetnici, která se spouští do zamořené vody teprve když je potřeba. Tu chvíli určuje Ngar Ba s tuwejraty, kteří ustavičně sledují řeku a odhadují její nebezpečnost. Minimální zamoření vody se kupodivu vždy shoduje s maximálním nashromážděním poutníků, takže na loď s kapacitou všeho všudy sta lidí a dvou set zvířat se dá naložit tři sta padesát zvířat a dvě stovky lidí.
Náš požadavek, že nám služby „jezdců královských“ stačí jen do Atbary, se setkal s blahovolným pokrčením ramen. Toto nám může být milostivě povoleno, uhradíme-li plnou částku za „ochranu před lupiči, netvory a mutanty“ až do Búr Súdánu.
Slovo královo, které Keiki prosazovat boucháním pěstí do stolu správce přístavu a které výhružně zdůrazňovalo mlaskavé cenění Alkuttabových zubů, zde neúčinkovalo. Museli jsme zaplatit. Prodali jsme všechny velbloudy - samozřejmě za babku. Přitom už voda tady stojí desetkrát víc než obvykle, protože se musí dopravovat od pramenů vzdálených patnáct a dvacet mil. Kdo by chtěl pít vodu z Bílého nebo Modrého Nilu?
Když jsme to sečetli, protáhli jsme obličeje. Zbylo nám zrovna tolik, že jsme mohli naše čtyři přátele a průvodce pozvat na večeři. Byl to nezapomenutelný večer a přísahám, že bych i já začal brzy při mluvení mlaskat, kdybych byl déle v Alkuttabově společnosti.
Ráno odjeli. A my se nalodili. Za zádí plachetnice byl člunek z mimózového dřeva, v němž jsme chtěli pokořit katarakty. Dali jsme mu udělat novou rákosovou, střechu a přenesli na něj zavazadla a zásoby vody a potravin. To, že člun smí sto mil plout přivázán za lodí, nás přišlo na hodnotu osmi koz - tolik si zkušený vůdce karavan v Kotoko nevydělá ani za měsíc.
Když loď odrážela, ukázal se správce přístavu ve slavnostní uniformě. Jmenuje se taky Abú Medfa, Otec děl, protože obě děla, která kdysi rezivěla před prezidentským palácem v Chartúmu, dal převézt přes řeku a postavil je před svůj úřad v přístavu, aby rezivěla dál. Kapela spustila súdánskou hymnu a vztyčili zelenobílou královskou vlajku, Tak jsme za ty peníze měli aspoň nějakou podívanou, když už jsme opouštěli kraj světa a vyráželi do nejista, do vzdouvajících se vod Bílého a Modrého Nilu, z nichž Modrý byl spíš šedozelený a Bílý žlutý.

Z deníku Master Jacka
14. srpna 2036
Hrozně moc tady nadělají se zamořením řeky. Změřil jsem radioaktivitu. I teď při záplavách, protože srážkami se splachuje radioaktivní prach z Etiopie, Kenji a Ugandy, je radioaktivita poměrně neškodná a dá se snášet celé týdny bez újmy na zdraví. Ten humbuk je spíš výnosný kšeft, provozovaný „Otcem děl“ ve spolupráci s „jezdci královými“ a určitě s královským souhlasem, a to za podíly na hospodářských výsledcích.
řekl jsem správci přístavu, že nemíním platit horentní sumy za „ochranu před lupiči, netvory a mutanty“, protože se dovedu velmi dobře ubránit sám, a že hned půjdu na palubu našeho člunku a vyrazím na vlastní pěst. Odpověděl, že je to zakázáno pod pokutou, a vyhrožoval, že jestliže se o to pokusím, tak nám zabaví člun i zásoby. Ti hrdlořezové si dovedou uhájit monopol, stále se jen vymlouvají na nebezpečí za krajem světa, která mohou patrně překonat pouze oni. A toho povyku kvůli nebezpečnosti řeky! Kdyby nebyla tak zabahněná, měl bych docela chuť se z ní demonstrativně napít.
Jeden Tuwejrat jménem Hasan mi říkal, že všude dál po proudu řeky žijí lidé. Většina je samozřejmě nemocná, ale kdo vůbec je na kraji obydleného světa zdráv? Většinou to jsou běloši. člověk si musí na ně dávat pozor, protože jsou skoro nevyčerpatelní ve vynalézání všemožných zákeřných zbraní.
Povídal i o podivných světelných úkazech na severní obloze, o stoupajících a snášejících se ohních. To znamená, že tady poblíž skutečně dochází k jakýmsi kosmickým letům, jež jsme pozorovali i my. Že bych se blížil k cíli? Jsou to opravdu mimozemšťané? Už to pomalu nevylučuji, neboť který stát na Blízkém východě by měl po válce know-how a technické možnosti, jimiž nedisponoval ani před ní?
Jenže v postavě Hóra? V podobě skarabů? Zrovna v postavách z egyptské mytologie? Nepravděpodobné.

Tuwejrat říkal, že na vlastní oči ještě žádného skaraba ani ptakohlavce neviděl, ale věří, že existují. Vystoupili prý ze Země Osiridovy, z říše mrtvých, plni rozhořčení nad tím, že říše Egypťanů byla zničena a šest tisíciletí kultury smeteno do moře,
Už nejsou historikové, kteří by si mohli lámat hlavu nad tím, proč a jak došlo k tomu zákeřnému úderu. Když se to stalo, byla válka už v plném proudu. Za perské občanské války, k níž dala signál smrt Chomejního, Sovětský svaz otevřeně podporoval mudžahídy za pomoci Jemenu po pádu monarchie v Saudské Arábii, který zaplatil Bani Sadrovy žoldáky a nechal napochodovat jednotky na íránskou hranici. Jiskra, která vyvolala explozi, se však neroznítila v Zálivu, ale ve Středozemním moři. Kdo změnil Nimitze atomovými raketami v nukleární peklo, se už nikdy nepodaří objasnit. Mohl je docela klidně dát odpálit Kaddáfí - za výhodné smlouvy o dodávkách ropy se dalo v 80. letech sehnat všechno - protože když ho 6. flotila opakovaně pokořila ve Velké Syrtě, několikrát vyhrožoval, že dá těm „židákům z Wall Streetu a jejich podřadným statistům z Hollywoodu na hubu.“ Ale ať už je tomu jakkoli, poblíž bylo sovětské loďstvo - a už jsme měli přímou konfrontaci. A zatímco válečný požár během několika hodin zachvátil Blízký východ a oblast Zálivu a během několika dnů Evropu a nakonec celý svět, uskutečnil Kaddáfí svou šílenou myšlenku, že „utopí toho kapitalistického dvorního šaška na Nilu“, který ustavičně ohrožuje jeho hranice a čeká pouze na záminku, aby se mohl účastnit invaze do libyjských ropných polí a zajistit si na nich podíl. Několika bojovým bombardérům se podařilo podstatně narušit Asuánskou přehradu, která měla údajně vzdorovat i náletům - o zbytek se postarala nadržená voda. Údolím řeky dunělo 160 miliard krychlových metrů - víc než Nil dopraví za dva roky. Viděl jsem snímky ze satelitu, jak smrtící příval vody vymazal jako ve zpomaleném filmu Edfů, Luxor, Asijút a nakonec Káhiru a pak se přes Alexandrii a Port Said vlil do moře. Tlaková vlna lámala stromy jako párátka a domy smetala jako suché listí.
Za ní šlo bahno. Vytékající voda strhla miliardy tun nilského bahna uloženého za dvacet let v mrtvém prostoru za 3600 metrů dlouhou přehradní hrází a to se jako hnědé víko rakve položilo na více než 40 miliónů obyvatel, vyplnilo Údolí králů, pohřbilo Káhiru pod desetimetrovou vrstvou spraše a přikrylo základy pyramid.
Ještě napřesrok byla východní část Středozemního moře až ke Krétě a Rhódu zřetelně zbarvená bahnem a povodeň, která mnohde překročila pětimetrovou značku, změnila obrys pobřeží. Delta se jako jazyk umučeného zvířete táhla daleko na sever.
Tuwejrati a poutníci nás opustili. Pokračují podél staré železniční trati do Búr Súdánu, na níž, jak říká Master Jack, jezdívaly karavany na kolech, které - zní to neuvěřitelně - to zvládly k moři za jediný den.
Plachetnice je ještě v přístavišti a čeká na příznivý vítr. My budeme postupovat o to rychleji, protože fouká od jihu. Atbara je jenom pevnost, ale bez obyvatel a posádky, protože tu není jiná voda než ta v Nilu.
Večer přirážíme k jednomu ostrovu a spíme ve člunu. Ráno proplujeme Pátým kataraktem. Ten šestý jsme prý „pokořili“ v plachetnici. Ani nevím. Asi jsem to zaspal.
„Opouštíte zemi lidí,“ řekl kapitán plachetnice významně. „Úmyslně se vydáváte z rukou Alláhových a vstupujete do pradávné Země Osiridovy, do říše mrtvých, odkud není návratu.“
Tuto noc jsem zúčtoval se životem a nemohl jsem usnout, díval jsem se na vodu, která zde teče velmi rychle a naříkavě se dotýká břehů, jako by skutečně chvátala ke kraji světa, aby se pak vlila do nicoty.
Tu jsem nad jednou horou na severu spatřil na jasné měsíční obloze stoupat jiskru, rudozlatý ohnivý jazýček ve tvaru stříbřité jizvy, která ale brzy zmizela, zatímco jiskra se tiše přezírala výš a výš, zvolna zabočila, pílila k východnímu obzoru a stále se zmenšovala.
Vzbudil jsem Master Jacka a on tu jiskru mlčky sledoval dalekohledem. Pak řekl: „Jednoznačně raketa vystřelená na oběžnou dráhu. Bešire, náš cíl je už blízko.“
Já však myslel na kapitánova slova a na kraj světa, k němuž spěchají vody řeky. Bylo mi těžko u srdce,
„No tak, Bešire!“ řekl Master Jack ráno, když vytahoval plachtu na stěžeň a vedl člun do středu řeky. „Jak se to tváříš? Teď konečně začíná to dobrodružství! Teď vnikneme do neznáma!“
Neznámo sestávalo zpočátku z toho, že skály na břehu byly stále vyšší a svíraly se stále těsněji, voda mezi nimi uháněla závratnou rychlostí a s ní náš člunek.
Než to ale začalo být nebezpečné, břehy se rozestoupily a řeka se rozlila do šířky a zklidnila se.
Večer jsme přistáli u ostrova Mograhd. O kus dál po proudu byly na pravém břehu vidět trosky Abú Hámidu. V noci jsme viděli ohně a přes hučící vodu slyšeli i lidské hlasy.
Jak mohou za krajem světa žít lidé, říkal jsem si. Nebo že by to byli už oni mrtví z Osiridovy země? člověk si v noci v obavách klade podobné otázky a přemílá je jako těžké chladné kameny, které ranní vánek odnese, jako by je sluneční svit zbavil veškeré tíže.
Obyvatelé břehu byli každopádně živí až příliš. Přesvědčili nás o tom v jednom záhybu řeky, když jsme se dostali příliš blízko ke břehu. Ostřelovali nás šípy, které však neškodně padaly do vody.
Master Jack vytáhl kuši a připravil si toulec. Ale po poledním jsme měli plné ruce práce a žádný čas pozorovat břeh, protože jsme se dostávali stále hlouběji do čarodějnického kotle čtvrtého kataraktu, Battn al Hadžar, do Břicha kamenů. řeka byla teď celá sevřená mezi černými skalami. Voda se o ně tříštila tak hlučně, že jsme na sebe museli křičet. Proud se občas dělil do více ramen, ale Master Jack neměl čas přemýšlet o tom, do které skalní brány nás má navést. člun si letěl slepě vpřed, odíral se o skaliska, se skřípotem a úpěním byl tlačen na balvany veliké jako domy, na chvíli se zastavil a zase ho strhl proud. Seděl jsem uprostřed člunu mokrý jako myš a jako šílený jsem vybíral tykví vodu. Master Jack stál u kormidla a sledoval trasu před přídí. A zatímco já už nevěděl, zda se třesu víc vlhkem nebo strachem, jemu ta ďábelská jízda dělala vysloveně radost, protože jen zřídka jsem ho viděl tak veselého.
A tak to šlo až do večera a slunce už zapadlo, když jsme se konečně dostali do klidnějších vod a začali vyhlížet nějaké místo k přistání.
Přestali jsme být opatrní, rozdělali si oheň z naplaveného dřeva, usušili se a uvařili si vydatnou večeři z bílých fazolí a

sušené ryby.
Slunce klesalo, vypadalo jako naduřelá nahnilá dýně. Když zapadlo, obloha ještě hodiny svítila, obzor byl jako v plamenech a řeka vypadala jako čerstvě roztavená měď.
„Bude změna počasí," řekl Master Jack. Ukázalo se, že měl pravdu.
Druhý den ráno nám do obličeje foukal vlhký a studený jihozápadní vítr a nemohli jsme vytáhnout plachtu. Pluli jsme jen zvolna, kolem nás se táhly rozpadlé vesnice a města. Občas jsme spatřili lidi, tu někdo zvedl ruku, tu zas oštěp, jednou jsme viděli čluny u břehu, ale nikdo proti nám nevyplul, nikdo nás neobtěžoval.
Tři dny nato jsme projeli Třetím kataraktem. Není ani zdaleka tak strašný jako ten čtvrtý. řeka je plná velikánských balvanů, o něž se voda tříští jako o boky velkých lodí a některé z těch balvanů nesou zříceniny hradů a zámků.
Všechno působilo příšerně mrtvě.
Žije ještě Hazaz?

Z deníku Master Jacka
27. srpna 2036
Dosáhli jsme bývalou kotlinu Násirova moře, což se dá poznat podle nánosů na břehu. Břeh lemují palmy a křoviny. Občas jsou vidět lidé, mezi nimi hodně bělochů. Většina chodí nahá.
Netroufám si zamířit ke břehu a navázat s nimi kontakt, protože jejich reakce byly doposavad skoro vždycky nepřátelské, což se jim samozřejmě nedá zazlívat. Boj o přežití musí být tady příšerný, možná propadli i kanibalismu.
Držíme se uprostřed řeky.
Občas jsou vidět čluny, ale ještě jsme žádný nespatřili na řece. Možná se obávají radioaktivity. Ta je však minimální, ve vodě jsou spíš škodlivé biologické a chemické látky. Ani rybu jsem ještě neviděl. Ani krokodýla.
Blížíme se k Wádí Haifa.
Druhý katarakt byl nejhorší. Nalevo i napravo kolmé skalní stěny, mezi nimi se pěnivě a s burácením řítí řeka - a my na ní jako šíp.
Hodiny a hodiny jsem vyléval vodu, náš úpějící a praskající člun nabíral stále víc. Ale už jsem se nebál. Master Jack je báječný lodník. „Sjížděl jsem Lualabe a Kongo," řekl, „mně už žádná voda nemůže nahnat strach."
Celé dny jsme pluli mezi vysušenými jílovými srázy, bahnitými nánosy přehradního jezera, v nichž si řeka vyhloubila nové koryto. Jsou pruhovány všemi barvami od červené, okrové, hnědé až po černou. To jsou roční nánosy, vysvětlil mi Master Jack. Pohled je to pěkný, ale byl by pěknější, kdyby nebylo takové vedro. Ani vánek. Cítili jsme se jako slepice v troubě. Musel jsem se držet, abych neskočil do vody a neosvěžil se. To by nemuselo být zrovna osvěžující, soudil Master Jack. Měl pravdu. Svědily mě ruce po vybírání vody z člunu.
K polednímu jsme uviděli zrezivělou kostru široké bednovité železné lodi trčící z jílové stěny, do níž byla zapečena. Přídí byla vzhůru, rozdrcenými nástavbami dolů. Znovu a znovu jsme v písku a v mělkých jámách na břehu naráželi na kosti zvířat a lidí. Jednou jsme viděli krokodýla. Byl mrtvý a vysušený jako treska.

Z deníku Master Jacka
1. září 2036
Blížíme se k Asuánu. Nezapomenutelná podívaná. Přehradní hráz je jednou z nejpůsobivějších trosek světa. Je to, jako byste klouzali sběrným prostorem obřího supertankeru k rozmlácené přídi, sběrným prostorem deset kilometrů dlouhým a tři a půl širokým, který se po obou stranách zvedá do výše asi sta metrů. Třebaže je řeka zvednuta povodní a zadržená ještě zbytky hráze, i tak připomíná jen stružku mezi dvěma mohutnými svahy. Tam, kde si voda prorazila a prokousala cestu, trčí z rány až ke koruně hráze jako černý chuchel rezatá armovací železa, v nichž se zachytily stromy, zbytky člunů a nesčetné mršiny mumifikované sluncem. Opatrně plujeme tím děsivým kaňonem. Voda se plochým kataraktem vylévá přes zbytky hluboce položené přehradní zdi a za ní nahromaděné suti do jezera, v němž jsou poházeny rozbité a ohlazené kusy betonu a součásti strojů. Město Asuán už není.
Noc jsme strávili na ostrůvku těsně pod hrází. Ráno jsem odvezl Master Jacka ke břehu. Zatímco já prolézal ostrov, Master Jack strávil celý den na zřícenině hráze. Vrátil se až při západu slunce.
Zůstali jsme ještě dva dny a Master Jack pokreslil spoustu papírů, na nichž je zřícenina vidět ve všech detailech.
Pak jsme narazili na zvláštní překážku. Bylo to něco jako opona z bílé pavučiny, natažená od břehu ke břehu a zakotvená na březích bílými kořeny. Plavala na hladině a zdálo se, že její vlákna sahají hluboko do vody. Nejpodivnější bylo, že se ten útvar pohyboval, jako by byl živý. Pulsoval. Opatrně jsme se k němu přiblížili. Byla to tuhá houbovitá tkanina a kýl člunu přes ní bez potíží překlouzl.
„Neuvěřitelné," řekl Master Jack, který to ohmatával a pohrával si s Geigerem. „Sázím se, že je to živá tkáň. A je schopná čistit vodu, Pod bariérou je nulová radioaktivita a voda se zdá i jinak podstatně čistější."
Do večera jsme narazili ještě na čtyři takové bariéry. Lepší voda změnila vzhled břehu. Kde předtím byla suchá a hlinitá pustina, rostla teď šťavnatá tráva, keře a palmy. Viděli jsme kozy a znovu a znovu rákosové chatrče, mezi nimiž se tu a tam ukázali lidé. Opatrně jsme zamířili k jednomu ostrovu, upoutali člun a hledali si tábořiště. U levého břehu pily z řeky kozy. U nich stál nahý muž a opíral se o oštěp. Master Jack na něj zavolal. Muž neodpověděl, zmizel s kozami v křovinách.
Poprvé jsme se odvážili do řeky. Byl to požitek. Master Jack nabral hrnec vody a dlouho ji převařoval. Pak se napil. Pozoroval jsem ho se zatajeným dechem a modlil se k Alláhovi, aby neklesl mrtev. Byl jsem vyslyšen, ale i tak jsem se rozhodl, že Master Jacka ani v příštích hodinách nepustím z očí.
Ještě nebyly ani noc, když jsme od napajedla zaslechli výkřik. Obávali jsme se útoku a upřeně se dívali do

houstnoucího šera. Master Jack dalekohledem.
„Takže je to pravda," zašeptal. „Je to pravda!"
„Co, Master Jacku?"
Podal mi dalekohled.
Viděl jsem změť těl, která obklíčila dvě bytosti a bila je kyji, třebaže se nebránily. Obě postavy vypadaly jako obří vzpřímený hmyz s tmavohnědým krunýřem a dlouhými tykadly, která jim nad velkýma fasetovýma očima vyrůstala z hlavy jako beraní rohy. Přední články údů končily klešťovitými chapadly. Zaráželo mě, že ti tvorové, tak způsobilí k obraně, se ani v nejmenším nebránili, třebaže do nich bodali noži a oštěpy. Nakonec je strhli k zemi a bytosti zmizely pod klubkem nahých lidských těl. Zazněl vítězný jekot.
„Co je to?" žasl jsem.
„Možná jsou to ti, které hledám," odpověděl Master Jack. „Kvůli nim jsem podnikl tuto cestu."
„Pak jsme přišli pozdě, Master Jacku," řekl jsem. „Jsou mrtví."
Podíval se dalekohledem. „Panebože," zašeptal. „Proč to dělají?"
V tu chvíli sjel z nebe blesk a ozářil břeh i řeku oslnivě bílým světlem. Oslepeni jsme se chytli jeden druhého. Vzduchem otřásalo dunění, jaké jsem ještě nikdy nezažil. Když doznělo, slyšeli jsme od napajedla výkřiky bolesti, ale nepovažovali jsme za vhodné spěchat na pomoc těm surovým divochům. Celou noc jsme od břehu slyšeli nářek a bědování. Stále znovu jsme se probouzeli a v očích nám dožehávalo světlo.

5. PAVUČINA
Is there anybody out there?

Když se rozednilo, zaveslovali jsme ke břehu. Master Jack držel tikač opatrně před přídí, ale ani netikl. Neviděli jsme ani spáleniště, ani kráter. Nejdřív jsme si všimli, že hmyzí bytosti se vůbec nepodobají skarabům nebo švábům, ale že jsou to dvojnožci s nohama a těly v lesklém tmavohnědém exoskeletu. Nohy stejně jako horní končetiny končily úzkými kleštěmi s třemi chapadly, která se hodila stejně dobře k chůzi jako k úchopu nebo manipulaci. Mohutné prsní a zádové pancíře měly rozervané a proděravělé údery a vpichy, z klenutých hlav a velkých černých očí nezbylo víc než šedá a bělavá tkáňová hmota. Větší část hlavy byla zřejmě vyplněna mozkem, který vyrvali a silně poškodili. Asi ho chtěli sníst.
Na lidi, bylo jich jedenáct, z toho devět bělochů, byl žalostný pohled. Většina byla ještě v šoku a ležela ochromena na místě, kde je srazil oheň. Pár se jich vzchopilo, doplazilo se ke břehu, lilo si rukama vodu do obličeje a chladilo si oslepené oči.
Uvázali jsme člun a šli k raněným. Master Jack se sklonil nad drobnou světlovlasou ženou středního věku, která dřepěla nahá na břehu. Bujná, ale už povadlá prsa se jí nad vodou klátila jako dva žoky.
„Mohu vám nějak pomoci?" zeptal se Master Jack.
„No to snad ne!" vykřikla žena. Poslouchala s nakloněnou hlavou a oslepenýma očima hledala Master Jacka. „Slyšela jsem dobře, mladej muži? Ptal ses: Mohu vám nějak pomoci?" Tlumeně se zasmála. „Jsi od Mezinárodního červenýho kříže nebo z UNESCA nebo z nějaký tý legendární dobročinný organizace, o kterých jsme už nikdy neslyšeli?"
„Obávám se, že ne," řekl Master Jack. „Ty už neexistují."
„To jsem si myslela," zaškaredila se žena. „Ukaž vocas! Co na nás ta věc zase flusla voheň, tak nevidím už tak dobře. Máš ho černej nebo bílej? Ale co, teď je mi to už putna."
„Co je to za věc, která na vás plive oheň?"
„Věc, prostě věc, která se uhnízdila tam nahoře na severu, na všecko dává tu svou pavučinu a pouští ty svý švábý pod zem, kde nic neztratili."
„Poslyš!" Pevně se chytla Master Jacka za nohy. Nebránil se, ale bylo vidět, že mu to není příliš po chuti. Já se zhnuseně i užasle díval na kývající se prsa. „Nevím, kdo jseš. Ale jestli máš tu moc, tak to zabij! Ta věc přinesla celou tu pohromu, aby se zmocnila Země. Ničila lidi jako hmyz."
„O to jsme se přece postarali sami."
„Kecy! Nikdy. Stalo se to na její příkaz. Jsme pro ni hmyz. Kašle to na lidi jako na hmyz. Stejně jako ty kašleš na červa nebo brabce, co ti u nohou zobá drobky z bláta. Kašle na tebe ještě víc. Jako na špínu pod tvejma nohama."
„Nemůžete si stěžovat. Voda je odmořená, jak jsem si všiml."
„Pro nás. To pro ty jejich mladý, co vylejzaj ze země! A na ty kašle stejně jako na nás. Jenom nám je nedopřeje. Zajímá se to jen o mozky, kvůli kterejm reje v zemi. Chce Zemi vyrvat ducha a naložit s ním svý lodě."
„čí mozky? Jakého ducha?"
„Lidský mozky. Ducha mrtvý Země."
„Kdo to povídá?"
„Ti, který s ní mluvili. Ale nemysli si zase," řekla posměšně, „že z ní dostaneš nějak snadno odpověď. Jdi nahoru po břehu. Tam je jedna její loď. Zeptej se tý věci! Neodpoví ti. Pošle oheň, jestli jí sáhneš na biomasu."
„Biomasu?"
Prohlížel jsem si jednu ze dvou podivných nádob, které měl s sebou onen hmyzák. Když jsem se dotkl houbovité, vodnaté tkáně, zaškubala sebou. Tu jsem koutkem oka spatřil, jak se zezadu plíží jeden muž s nožem v ruce na Master Jacka, kterého žena držela stále ještě za nohu. Popadl jsem jeden z pohozených oštěpů a vší silou jsem jím chlapa praštil přes hlavu. Svalil se bez hlesu k zemi. Ženská se rozvřeštěla, strhla Master Jacka k zemi a vrhla se na něj. Praštil jsem ji taky přes hlavu a Master Jack se jí vytrhl. Ženská řvala a poslepu mlátila kolem sebe, prsiska se jí klátila a kejklala a ty ubohé postavy, které se už poněkud vzpamatovaly, se k nám výhružně plazily. Skočil jsem do člunu a začal

prudce veslovat. Master Jack se až po pás brodil vodou a pak se celý udýchaný vtáhl do člunu.
„Je povinností člověka pomáhat bližnímu!“ řval na nás ze břehu plačtivý hlas. Byl to ještě mladý muž, ale s holou hlavou a skvrnitou kůží vypadal jako stařec. „Kdo tak nečiní, staví se na stranu Věci.“
„Moje ochota pomáhat nejde tak daleko, abych se nechal od vás oloupit a pak třeba i sežrat!“ křičel Master Jack.
„Buďte prokleti!“ volal mladík a ženská se ječivě smála. Vesloval jsem ze všech sil.
Půl míle po proudu zamířil Master Jack znovu ke břehu.
„Rád bych věděl, co to mají s tou lodí,“ řekl.
Vytáhli jsme člun dostatečně daleko na břeh a ukryli ho v křoví. Když jsme ho zamaskovali, vyrazili jsme na svah nad řekou. Za půl hodiny jsme dosáhli okraje pouštní plošiny a necelých pět set kroků jsme před sebou spatřili loď.
Byla překvapivě křehké konstrukce a zdaleka ne tak úžasná, jak jsem si ji podle těch neurčitých vyprávění představoval. Od přídě k zádi měřila takových patnáct dvacet kroků, byla spíš plochá a připomínala vor, jen kolem zádi byla trochu vyklenutá. Nad zádí se třepetal baldachýn neobyčejně intenzívní bleděmodré barvy, na níž bylo v tom šedohnědém holém okolí něco neskutečného.
Při pohledu na loď jsem měl najednou pocit, že je to nějaký nešťastný živočich, který ztroskotal a dostal se do potíží. Kolem se hemžilo asi pětadvacet nebo třicet hmyzáků, očividně se snažili dostat tu věc zase do vzduchu. Před člunem stál nehybně ptakohlavec s rukama zkříženýma na prsou a upřeně se na nás díval.
Podíval jsem se na Master Jacka. Vystrčil bradu, bezděky sáhl po kuši, ale pak si ji strčil zpět na rameno a vyrazil vpřed. Ani jeden jsme nevěděli, že každým krokem teď definitivně opouštíme nám známou skutečnost.

Z deníku Master Jacka
5. září 2036
Takže je to skutečně pravda: Máme před sebou mimozemšťany. I když jsem už dva roky s touto možností spekuloval a už několik týdnů o ní nepochybuji, tak teď, když je před námi bezprostřední konfrontace, připadá mi neskutečná a absurdní.
Situace je trapně banální. Mám se prohlásit za představitele posledních zbytků civilizace a s frázemi je uvítat jako starosta města, když přijímá zástupce zahraničního partnerského města? Spíš jsem se cítil v roli hlavy rodiny, kterého přepadla návštěva a který si zděšeně uvědomí, že mu v obýváku před chvíli zuřil požár.
„Promiňte, prosím, stala se nám taková vývojová havárie. řešili jsme své zbrojně technické problémy jaksi rychleji než jisté problémy rasového a ideologického druhu. Mnozí tvrdí, že v tom bylo trošku touhy po smrti, trošku chuti zaniknout. Myslím, že přehánějí. Ale jedno je jisté. Výsledky mírového výzkumu, který byl prováděn jak nerozhodně, tak úsporně, se ukázaly být k ničemu, když začala honba po posledních surovinách. Tehdy od civilizačního pozlátka ledacos odprýsklo. Vidíte sami, jak to tady vypadá. Před padesáti lety nás bylo o tři čtvrtě miliardy víc. Ale nebuďme zas tak cimprlich. Kolik nás dneska ještě je, těžko říct. Je však jisté, že širé oblasti této kdysi tak krásné planety budou po několik generací neobyvatelné a některé možná na věčné časy. K tomu je tu několik miliónů mutantů, s nimiž se těžko vyrovnáváme, protože už tak zamořený genofond bude ještě více zasvněn. O budoucí roznětku jsme se tedy už postarali. Ale abychom celý ten příběh neviděli výlučně v negativním světle, abychom z něho získali i takzvaný konstruktivní aspekt, pak je třeba říct, že to mělo regulativní, ba dokonce očistnou funkci? Dobombardovali jsme se na civilizační stupeň, do něhož - tak si to aspoň myslím já, nebo jste snad jiného názoru? - podle stupně vývoje patříme. Neposuzujte nás tedy tak tvrdě, buďte shovívaví. Už si vyhrnujeme rukávy a uklízíme. Vítejte a buďte u nás jako ... Pardon, vážně jsem vás nechtěl urazit. To mi jen tak vyklouzlo.“
Přede mnou stál Hór, byl úžasný. Přesně takový, jak jsem ho vídal na mnoha egyptských znázorněních. Nesmírně štíhlá lidská postava tmavé pleti, dlouhé jemné ruce a nohy, krásné bezpohlavní tělo, na jehož bezchybnosti je něco umělého, uměleckého. A na tom všem hlava se skvostným modrozeleným, kovově se lesknoucím peřím spadajícím až na ramena. Ale nejúžasnější byly oči: tvrdé, neproniknutelně černé a ve své nehybnosti nezbadatelné, jako broušený obsidián. Ty oči však prozrazovaly inteligenci, nekompromisní, neovlivnitelnou žádným zdáním, ve své cílevědomosti robota krutou inteligenci zvěda, jehož optika vsákne každý foton, ale o přijímači nevyzradí nic. K tomu zahnutý, černý, tázavě pootevřený zobák a modročerný jazyk.
Hór se sokolí hlavou. Že by měli ty vyprávěči z Umdurmánu pravdu? Vystoupili bohové starého Egypta z říše mrtvých, do níž vodili duše a těla faraónů? Vrátili se z Osiridovy země?
To byly biotany jiného cestovatele. Trhl jsem sebou, ale nikoho jsem neviděl. Bešir se na mě zděšeně podíval. Ale vedl s sebou i toho, kterému říkáš Hór.
„Co je, Master Jacku?“
„Ty jsi ten hlas neslyšel?“
„Jaký hlas?'
Stále zapomínám, že pro vás bytosti s očima tu musí být viditelný protějšek, jinak vás to irituje. Posaďte se, já to zařídím. Defekt za chvíli odstraníme, pak vás pozvu na palubu.
S pronikavě ostrým řinčením, jako by na sebe nepředstavitelnou rychlostí narazily skleněné perly, se příď lodi zvedla od země a komíhala se, zatímco záď zůstávala ještě na písku. Pak řinčení ustalo a příď opět dopadla na zem. Na další pokus se člun konečně zvedl a nehlučně se vznášel asi tři metry nad zemí.
Hór zvedl hlavu, jako by naslouchal neslyšitelnému hlasu. Pak nám pokynul, abychom nastoupili.
Shodili nám smyčku a já do ní vstoupil. Stáhla se jako sval a vytáhla mě na palubu. Za mnou Bešira a Hóra. Spodní část lodi připomínala houbovitou tkáň, na níž po celé délce asi dvanácti a šířce necelých čtyř metrů viselo na třicet chapadel. Vrchní část však byla tuhá a tvrdá jako želvovina, jakmile jsme na ni vstoupili, stala se najednou elastickou. Mezi Beširem a mnou začal stoupat kouř, pak se rozžala hvězda z par jako z rudého hedvábí, ustavičně měnila tvar a

odstín, až nabyla podoby jakési mořské bytosti, chvějící se a vlnící v neviditelném proudu.
To je chapadlová koruna jednoho zdejšího rournatého červa, řekla bytost. Dost se podobá jedné z mých generačních postav, které si velmi vážím. Jsem Ka-ten, cestovatel, a slyšel jsem tvé sarkastické „uvítání hlavy rodiny“. Líbilo se mi, protože se vcelku blíží skutečnosti. V podstatě jsem zde nenarazil na domorodce, s nimiž bych si mohl promluvit. Pojď se mnou na sever a buď mým hostem. čtu tvou myšlenku, žes to beztak zamýšlel.
„Ano, je to tak. Od jara 2034 pozorujeme v této oblasti kosmické lety, ale na žádný z našich signálů jsme nedostali odpověď. Proto...“
Zachytil jsem je. Proč bych ale měl odpovídat? zeptala se ústa v chapadlech.
Na to jsem nevěděl co říct.
Hmyzáci odnesli naše zavazadla na palubu.
Od té doby, co jsme na létající lodi, od té doby, co hmyzáci, kteří si nás nevšímají, dřepí na palubě s tykadly složenými na zádech, od té doby, co ptakohlavec s rukama zkříženýma na hladké modročerné hrudi stojí na přídi a vyhlíží dopředu a ústa chvějícího se masitého květu s námi hovoří, od té doby ve mně narůstá pocit neskutečna a strach, že se v něm ztratím.
Podíval jsem se na Master Jacka. Tvář měl ozářenu modrým světlem sluneční plachty a byla to cizí tvář.
„Máš pocit, že se ti to zdá,“ řekl.
Přikývl jsem. Kolem byla poušť, ale za ní, necelých tisíc kroků, začínala voda, v níž pluly vzdálené hory. ďáblovo moře. Tento jev samozřejmě znám. Je to zrcadlení vzduchu. Ale přesto jsem z něho byl zmaten. Strašidelná loď se vznášela ve větru, přesně nad středem světelného ostrova, který se odpoutal od pevniny a spěl do bezedného nebe, které ztuhlo v nehybnosti plné očekávání a v němž se bude zmenšovat a zmenšovat a zmenšovat, až se v něm nakonec rozpustí.
„Master Jacku,“ vzdychl jsem a zakryl si oči. „Pomoz mi.“
Vidina ne a ne zmizet. Masitý květ se vlnil a chvěl. Ptakohlavec se na mě otočil. Poprvé jsem spatřil jeho prsty u nohou. Neměly nehty, ale zakřivené čepele připomínající broušenou modrou ocel.
Dopadl jsem na tu děsivou želvovinu lodního zvířete, které okamžitě pod mými zády změnilo tvar, cítil jsem bušící puls lodi a upřeně se díval nahoru do svítícího, mihotajícího nebe baldachýnu a pomalu ztrácel vědomí a scvrkávající se ostrůvek mého já zaplavovala temnota řinoucí se ze všech stran.

Z deníku Master Jacka
12. září 2036
Rasa cestovatelů čítá jen pár tisíc osob, ty jsou však neobyčejně silně vyhraněny. Nemají žádný určitý tvar, ale provádějí různé generační výměny s formami života ve vodě, na souši a ve vzduchu, jež od jistého věku mohou vědomě řídit, takže nabývají podle momentální potřeby libovolných tělesných tvarů. Díky vysoce vyvinuté technice klonování a genové manipulace jsou prakticky nesmrtelní a jejich mentální vlohy jim dokonce umožňují obývat více těl současně.
Zanedlouho po vstupu do vývojové historie své planety se naučili využívat veškerý život svého světa jako biomasu a přetvářet ho podle svých potřeb. Od předmětů denní potřeby až po vozidlo sestává všechno z geneticky pozměněných živočichů, jejichž tvar a funkce jsou přizpůsobeny tomu kterému účelu, to jsou biotani.
Toto vysoce rozvinuté umění genové manipulace je přímo předurčuje pro kosmické lety. Cestuje pouze část mozku, již obývá já s paměťovými zónami hlubokých a výrazných zážitků individua, které ono já vytvářejí. Vše ostatní na palubě je biomasa: genetický materiál ke stavbě vlastních těl a miliard identických klonů, které se používají jako pomocné síly. Jednotliví cestovatelé s sebou vozí své speciální biotany, připomíná to heraldická zvířata. často jsou to fantastické konstrukce, biologická umělecká díla, celé biosety, které jsou přesně sladěny, doplňují se a vytvářejí minibiosféry s vlastním potravním řetězcem.
To je tedy palác hvězdoplavce, cestovatele, jak si říká. Dívám se, jak se bílé zdi táhnou hluboko do noci, změť chodeb z pěny a pavučiny, sahajících hluboko pod zem, v nichž se to hemží tisíci a tisíci hmyzími služebníky, kteří vynášejí na povrch vše, co se dá najít v pohřbeném městě. Jsou to biotany, říká Master Jack, uměle vypěstovaná zvířata a pololidé. Před mou komnatou nehybně stojí jedna z těch němých krásných bytostí v hnědém krunýři a dívá se na mě něžnýma a tolik zranitelnýma očima. Jako by dovedla vytušit každé z mých přání a hned je chvátala vyplnit. Možná mi čte myšlenky, jako hvězdoplavec čte otázky Master Jacka a posílá mu do hlavy odpovědi.
Zde v pavučině je příjemný chládek a stěny chodeb a komnat září ve dne v noci světlem, jako by byly průhledné a rozkládala se za nimi jasná obloha.

Z deníku Master Jacka
19. září 2036
Před 6000 lety zde zahynul jeden cestovatel. Není známo proč. Loď čekající na orbitální dráze naprogramoval tak, aby se automaticky vrátila domů, jestliže se do určité doby neohlásí. Vrátila se bez něho. Pak vyrazil Ka-ten, aby zachránil jeho vědomí a vědění, protože onen cestovatel 30 000 let křižoval neprozkoumanými oblastmi Galaxie. Jeho mozek určitě ukrývá nepředstavitelné poklady informací.
Nejefektivnějším přirozeným nosičem informací jsou geny. Příroda dosud nestihla vytvořit si vhodnou formu mikrominiaturizace vzpomínek a vědomí. K tomu jsou u všech výše vyvinutých živočichů stále ještě zapotřebí velké mozkové prostory s elektrickou paměťovou kapacitou.
Tento mozek hledá cestovatel.
Když Ef-re viděl, že je konec, musel nějak zachránit své já. Musel se postarat o to, aby jeho mozek přečkal, než ho najde jiný cestovatel a znovu oživí jeho já přenesením do klonu. Může být jedině pod jedním z těch velkých kamenných

strojů času, které dal postavit. Jen tam by měl šanci přežít po tisíciletí všechny války a přírodní katastrofy.
„Ale proč by jich stavěl tolik?“
Jeden z těchto útvarů se dá z vesmíru považovat klidně za artefakt. Dva mohou být ještě rozmarem přírody. Tři - a geometricky uspořádané - nikdy. Každý cestovatel ze vzdálenosti několika světelných vteřin si toto znamení správně vysvětlí.
„V této zemi postavili desítky pyramid. Většinou břídilsky a nevzhledně...“
To odpoví na tvou otázku. Mezi domorodci, jež si vytvořil, byli napodobitelé. Třeba si vytvořil domorodý klon a zplodil s lidmi potomstvo. To mohl naučit, jak se dá uchovat genetický materiál a vlastní já pro budoucnost. Mohl je naučit, že genetický materiál v buňkách se dá fixovat mumifikací, a tak se zabrání jeho rozpadu. Že mozek, vyňatý z lebky, musí být zvlášť pečlivě uchováván. A když zahynul, ony znalosti zdegenerovaly a nebo jim už nikdo nerozuměl.
Ptakohlavci, kteří to měli původně na starosti, vymřeli a už jen symbolicky střežili kanopy, v nichž hnil mozek a vnitřní orgány mrtvých. Lidé pak vytesali „hvězdné jméno“ mrtvého do sarkofágu. Jméno „Nepomíjivého“, který už dávno padl za oběť pomíjivosti.
Toulal jsem se bludištěm hvězdoplavce, Ať venku byla noc nebo pražilo slunce, světlo uvnitř pavučiny bylo tlumené, stěny svítily samy. Vánek osvěžoval komnaty a chodby, sály a světnice. Bylo na nich něco nehotového, jako by tu byly do zásoby, aby se v případě potřeby mohly dohotovit.
Chodbami neustále někdo chodil. Nahoru a dolů se hemžili němě a horlivě hmyzáci. Tykadly přijímali příkazy ptakohlavců a pak rychle a cílevědomě chvátali, až na mě z toho šel strach. Vynášeli předměty z ponořeného města, které pak byly změřeny a zaznamenávány, umělecká díla, technické náčiní, všechno, co jim stálo za poznání a zachování.
Byl jsem v centrále, kde ptakohlavci seděli mezi speciálními biotany a přístroji všeho druhu a odkud plynul nepřetržitý proud dat do lodi, která byla na nebi nad námi. Bzučelo to tam jako v úle, světelné zóny se rozsvěcovaly a opět zhasínaly, hrozny paměťových krystalů měnily barvu, když se jejich vnitřní struktura přeskupila, když se do nich vlévaly poznatky nebo z nich byly odebírány, aby uvolnily místo pro nové informace.
Objevil jsem i místnost plnou hodin, které přinesli hmyzáci z města. Byla to sbírka těch nejkurioznějších časoměrů, s níž se sbírka ve fášerském paláci nedala srovnávat. Chceš-li určit stav technické civilizace, řekl cestovatel, pak urči stav jeho hodinářské techniky.
Občas se mi už zdálo, že na svých toulkách potkávám lidi, ale pokaždé to byli jen ptakohlavci, kteří z jakýchsi vědeckých důvodů se zahalovali do pavučin, vyhlížejících jako skvostná stará roucha. Občas měli místo očí složité čočky, které vypadaly jako dalekohled Master Jacka a daly se vyměňovat.
Jednou jsem narazil na mladou ženu. Nehybně seděla a zamyšleně se na mě dívala Bradu si opírala v dlani. Nejdřív jsem si myslel, že jsem ji vylekal, a chtěl jsem jí chlácholivě položit ruku na rameno, ale k mému zděšení jí moje prsty projely. Byla to jen postava ze světla, jíž se mohlo procházet. Její oči vypadaly jako kulatá průhledná skla a za nimi se leskl oheň jako ve výhni pece.

Z deníku Master Jacka
28. září 2036
„Ale jak mohl zahynout?“ zeptal jsem se Všudypřítomného. „Když byl tak schopen manipulovat se životem, pak by musel být nesmrtelný.“
To nám bude muset říct, až mu zase pomůžeme k vědomí. Ef-re byl vždycky hráč. Podstupoval zbytečná rizika a často jednal lehkomyslně. Třeba se neopatrností odřízl od lodi. Okázalosti věnoval více pozornosti než bezpečí. Měl zvláštní zálibu v bizarním genetickém materiálu. Ve své biomase vozil s sebou tvory, kteří se hodili jenom k ohromení domorodců. Když přistál na nějakém světě, tak se to dělo s tou nejokázalejší možnou pompou. Tak tomu muselo být i zde, protože všude narážíme na reprodukce jeho groteskních biotanů, jimiž domorodce patrně natrvalo ohromil.
Já si vystačím s dělníky, jež jsem si vypěstoval z jedné prastaré a univerzálně přizpůsobivé hmyzí rasy, která už pět set miliónů let má vysokou technickou civilizaci na těch nejprostších základech, a pak s hlídači, což je ideálně uzpůsobená hybridní forma z původně rozličných ras, kterou si každý cestovatel vozí ve své biomase. Vyznačuje se vysokou vnímavostí, která jí umožňuje vstoupit během vteřiny do myšlenkového kontaktu s jakoukoli biologickou nebo elektronickou inteligencí nebo se na ni napojit, a tak rychle získat a zpracovat maximum informací. Vstupuji-li s tebou do kontaktu, pak vždycky přes jednoho z těchto biotanů.
Dívám se na ptakohlavce, který mě stále provází.
Je to stále tentýž?
Uprostřed noci jsem se probudil jakýmsi neklidem. Zdálo se mi, že opanoval celý palác. Šel jsem do komnaty Master Jacka, ale nenašel jsem ho. Hned nato přišel a vzrušeně mi povídal, že našli mozek onoho cestovatele. Prý neporušený.

Z deníku Master Jacka
14. října 2036
Ef-reův mozek se našel a Všudypřítomný se připravuje ke startu. Paměťové krystaly na palubě mateřské lodi jsou nenasytné. Na minimálním prostoru hromadí všechny poznatky, které biotany vynesly z pohřbených muzeí.
Samozřejmě mu nezůstalo utajeno mé přání, abych směl s ním. Ale jak by to bylo možné? Cestuje pouze jako mozek, vše ostatní tady nechává. Z vezeného genetického materiálu si může vytvořit jakoukoli postavu a cestovat s minimem hmoty.
Chceš-li udělat krok vpřed, musíš bez milosti odhodit všechno postradatelné. To je zákon platný v celém vesmíru.
„Co je na mně postradatelné?'

Skoro všechno. Až na části mozku, zlomky kůry velkého mozku. Ty se dají libovolně tvarovat. Technicky to není žádný problém. Jen ty, který zůstáváš, budeš mít pocit,
jako by ses současně díval dvěma okny svého vědomí, zatímco tvé pravé já se od tebe
vzdaluje. Budeš mít k tomu odvahu? Neříkej lehkomyslně ano! Jenom kvůli dobrodružství. Brzy bys toho mohl litovat. Je to zvláštní druh šílenství.
Spím neklidně. Od té doby, co vím, jakými plány se Master Jack zabývá. Vídám ho už jen zřídka. Je jako u vytržení a mluví zmateně. Buď připraven „odhodit vše pozemské“. Vidím před sebou pavučiny, v nichž se to němě hemží milióny Master Jacků. „Je to fantastický labyrint cizí technologie,“ horoval. „Biologické a parapsychologické technologie.“
Kdy budu smět tento labyrint opustit? Stýská se mi po lidech. Palác hvězdoplavce je skutečně jako pavučina. Každé hnutí je předáváno dál, někde je zachyceno a vyvolává reakci.

Z deníku Master Jacka
17. října 2036
Máme před sebou dalekou cestu málo prozkoumanou oblastí. Máme spoustu času k analýze dat. Mohl bys mi při tom pomáhat.
Chci.
Vždycky existovaly mystické spekulace o duchách(?), o odtělesněném já, okřídlené duši. Nesmysl. Encefalografická báze je naprosto nezbytná, vyplašené molekuly: mozek, elektrochemická krátkodobá a dlouhodobá paměť jako biologický nástroj vyrovnávání se s hmotou, vědomí reagující na dráždění, která signalizují ohrožení života a jeho zachování „nervovým šimráním“, jež se projevuje hormonálně.
Vědomí se nedá jednoduše duplifikovat. Mozek je já, utvářené naprosto individuálně a nezaměnitelně životem, je to pergamen „summy“ se všemi vědomými a nevědomými engramy, škrábanci a kaňkami.
Ale přesto chci.
Dneska jsem byl zase v centrále. Je úplně jiná. Stěny jsou proraženy a vysoká okna uvolňují výhled na hvězdami poseté nebe, kde se občas cosi zableskne a osvítí temné mlhoviny prachu, v nichž se ztrácejí temně rudá slunce. V jiných oknech plují podivná souhvězdí, v nichž stojí těsně vedle sebe obrovské hvězdy, z nichž některé jsou propojeny pestrobarevnými mosty ze světla a temné hmoty.
Centrála je prázdná. Biotany zmizely. Vládne tma a plápolající světelné úkazy zesilují pocit neskutečnosti.
Jsme propojeni ptakohlavci, říká Master Jack. V hlavě mám skutečně samé ptačí štěbetání. Jsou to matoucí zvuky, jimž nerozumím a z nichž mám strach, protože jsou plny strachu. Blíží se chvíle startu. Nervozita roste. Hvězdoplavec pokračuje, biomasa zůstává.
Biologický šrot.
Proč stvořil tyto bytostí němé?
Žijí ve světe, který je mnohem horší než němý svět Simonin.
Přísahal jsem, že za Master Jackem půjdu až na samý kraj světa.
Teď stojím na kraji propasti.

Z deníku Master Jacka
19. listopadu 2036
Co je to za tlustou palici, která mi duní a duní za čelem? Která brebentí život a jemnými drátky je napojena na kmen mozkový a na malý mozek? Jakési zvučící cosi naplněné mými vzpomínkami jako magnetofon s hlasem nebožtíka, zvukové dojmy, jež balamutí živý jazyk, dýchající hruď.
Je to tak, mám dýchající hruď, senzibilní měch řízený biomatickými mikroprocesory. Ano, a živoucí srdce, které každých osm desetin vteřiny dostane impuls, jenž ho nutí ke stahu, a zprostředkovává přemocný pocit života. Mám biomaticky řízenou trávicí soustavu, jejíž redundance vyvolává blaho, i když tato palice, co mi zvnitřku tluče do čela, se se mnou identifikuje ještě s potížemi. Tu těžkou úlohu jí usnadňuje rafinovaný, hormonálně řízený depozitář drog. Kdo vlastně jsem?
Není to tak jednoduché.
Ve světlých chvilkách vím, že nejsem ten, kdo letí ke hvězdám.
Jsem to „postradatelné“ sebe sama. Omšelý zbyteček.
I když se ten zvučící kov v lebce neunaví ujišťovat mne mým já a mými nadějemi.
Master Jack mi řekl, že jeho poslední vůlí je, abych to, co z něho zbude, doprovodil nazpátek na jih.
Společně plujeme proti proudu v dobrém větru mezi hrozivými stěnami z temného bahna, v nichž přebývají mrtví a věnují se svým činnostem. Jen zřídka si nás všimnou. Jsme pro ně cestovatelé vracející se do jiného světa, jenž je jim odepřen, ale jehož, jak se zdá, ani neželí.
Vzbudil jsem se a díval okny centrály, za nimiž pod nočním hvězdnatým nebem leží poušť. Jakási ruka se mi položila na rameno. „Vstávej, Bešire! Už bude ráno. Musíme vyrazit. Loď bude brzo startovat a tady všechno shoří.“
Ve východních oknech se těsně nad obzorem táhla něžná zeleň svítání, jakou bývá vidět na poušti jen za velmi jasných dnů.
Vstal jsem.
„Jsi to ty, Master Jacku?“
„Jsem to, co z něho zbylo,“ řekl a já mu věřil, neboť v jeho jinak tak slunečně jasných očích se rozprostírala temnota, jaká bývá pouze mezi hvězdami.
Hvězdoplavec nám daroval jeden ze svých člunů s jedním ptakohlavcem a deseti hmyzáky, kteří nehybně dřepí v šírání.

Silná loď se řinčivě vrhá do vzduchu a vyráží na jih.
K polednímu se za námi ozve hukot a jakýsi doutnák se vžírá do modři oblohy.
Večer umírá první hmyzák a proud vzduchu ho svál přes palubu. Kloužeme nad pouští a Master Jack se choulí na přídi.
V očích má hvězdný svit.
Ráno je paluba pokryta prázdnými hrudními krunýři a ulámanými tykadly. O kormidlo se opírá napůl zetlelý Ptakohlavec. Smetám ty chiméry přes palubu, odkuluji páchnoucího ptáka k zádi, shazuji ho a přebírám kormidlo.

Z deníku Master Jacka
22. listopadu 2036
Je tohle můj rukopis? Je. Není to rukopis někoho jiného, který jen napodobuji?
Je to zvláštní druh šílenství.
Občas mě napadá, že nesedím na přídi člunu, jehož kormidlo vede Bešir, jako zkušený námořník, ale spíš u nějakého okna, jímž je vidět Zemi. Jak zvláštní! Od snímků z Apolla se skoro ani nezměnila. Zdání klame! Modrozelená oáza v pustině vesmíru, která zůstává za námi.
Cítím silné srdce lodi. Je to mladé zvíře, vzpíná se, řinčivě zápolí s přitažlivostí a sténavě se vrhá do větru.

Z deníku Master Jacka
hvězdný čas
Občas mi připadá, že nejsme na palubě hvězdoletu, ale na palubě člunu, jejž Bešir statečně řídí pouští, těsně nade dnem vzdušného moře. Pluji v hlubinách své gravitační nádrže, svými fotosenzory si uvědomuji, jak se Slunce smršťuje.
Přitom vidím těsně vedle něj Bešira opírajícího se o kormidlo a jeho tmavou tvář pozorně hledící vpřed.
Oba brzy opustíme sluneční soustavu.
řídím tuto loď, tuto snovou loď pod hořícími hvězdami, prolétávám roji kobylek nad vlnobitím písečného moře, letím nad mrchovišti a kostnicemi civilizace, temnými mračny vyhaslých nadějí a vášní, nad rozptylovými háji, vypáleným dnem a znovu do noci a vzhůru do chladného svítání, zatímco měsíc neduživý jako strupovitý pomeranč se ráno co ráno vpotácívá hlouběji do dne.
Tobě k nohám, králi, položím tuto loď, tuto kouzelnou loď, na dno mořské, nad nímž vládneš, neboť kterak mám držet kurs podle navigátora, jenž vidí jiné hvězdy než ty, podle nichž ji mám vést, podle navigátora sedícího na přídi a vyhlížejícího majáková světla daleko za naším horizontem?
Tobě k nohám, králi, položím tuto loď, toto mladé silné zvíře, jenž řinčivě vzdoruje tíži a vzpíná se proti větru, na dno tvého moře, jež i o polednách jest beze světla.
Já však, zcestovalý plavec, musím nejprve znovu prozkoumat rodné vody, abych nepodlehl šalbě jako Odysseus, jenž se holedbal, že pozná své břehy a ztroskotal u cizích.
Neboť v tom to vězí: je třeba hledat nové cesty.
A já mám strach.
To není ten živočišný strach ohroženého života, nýbrž strach zkušeného vůdce karavan, jenž dobře ví, že álamy, které vidí, mu mohou ukazovat opuštěnou cestu, podél níž studny už dávno vyschly.

EPILOG
V říši mrtvých mi bude vykázáno místo.
Dávám příkazy posvěceným, duchům.
(Příbytek jejich jest neznám.)
A služebníkům dvouhlavého lvího krále,
V člunu boha Cheprera chvátám po nebesích
A pěji chvalozpěvy; dech života mě živí
A dává mi čarovnou silu.
Když v člunu boha Ra projíždím nebesy,
Razí mi Ra cestu a otevírá brány Gebovy...
A stoupám pak v člunu boha Slunce;
Na tvém místě proplouvám domy v nebesích
Uprostřed shluku duchů, kteříž je obklopují.
Žiji vskutku plným životem, třebaže jsem zesnul.
Cítím, že překypuji silou a zdravím
Podoben dvouhlavému bohu - lvu...

papyrus Nebseni

Mount Darwin Observatory
25. května 2039
report
MASON: Už verifikuji záznamy senzorů.
STEPHENS: Verifikovat.

MASON: Sedm bodů na monitoru. Kamera?
HARDY: Mám to. čtyři koně. Tři lidé. Není to ještě dost zřetelné.
MASON: Poplach čtvrtého stupně.
STEPHENS: Rozumím.
HARDY: Muž, tmavý, asi pětapadesát, jednoruký. Mladý muž, takových sedmnáct, osmnáct. Vedou koně za uzdu. Jeden běloch, asi... panebože, mám ho přesně na obrazovce! Vždyť je to Jack ... Jack Freyman! Vypněte ten plot!
STEPHENS: Konec poplachu. Vypnout plot!
MASON: Rozumím.

Toto jsem sepsal v zimě roku 2048 na Mt. Darwin na prosbu pana Stephense a dr. Halla. Sedím u psacího stolu a Hazaz mi nalévá čaj. Master Jack sedí u okna, sahá si na jizvu na čele a přesazenými branami svého vnímání hledí do světlého srdce Galaxie.
Sepsal jsem to především pro něj, protože ho mám rád, a pro vůdce karavan hvězd, kteří mě naučili číst a psát a spoustu dalších věcí pro naši společnou budoucnost.
Bešir ibn Hasan al Sadún 19. listopadu 2048